

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Грудень

11

December

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у Злучених Держав
Америки \$3.00

Річна передплата для нечл. \$3.00

Річна передплата в Канаді \$3.00

Річна передплата в Англії
й Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції . 900 фр.

Поодиноке число 35 центів

Зміст:

М. Біляк: В ім'я 500 погибших
Д. Рак: Дещо про етикету
О. Ракоча: Слідами „Зівялого Листя“
М. Крамарчук: Чи Ваша дитина читає?
Гості в Централі США
В. Шліс: Розвага у Воркуті
Ікер: Гість із Метрополії
Л. Вітошинська: У Гени Зарицької
Л. Б.: Велика втрага
Л. Б.: По Міжнародній Жіночій
Виставі
І. Павликовська: Лицем і серцем до
України
Л. Б.: Зарібкова праця матері
д-р Г. Лащенко: Історичний календар
Об'єднання Українських Жінок Англії
The Revolt in Hungary
New York Women's Folk Art
Exhibition
Зірка: Наша пральня
Різдвяна гостина
Що варити й пекти
Вишивана серветка
Українські ляльки
М. С.: Як Степанко чекав св. Миколая
Г. Чорнобицька: Шкідливий котик
Г. Чо.: Радощі зими
О. Цегельська: Голодний горобчик
Н. Наркевич: Казочка про снігову
бабу
Вісті з Централі
При громадській роботі
Зміст XIII. річника

Світлина на обгортці:

П-ні Марія Стиранка, членка хору
„Арфа“ у Торонті, у стилізованому на-
родньому вбранні хору за проектом
М. Левицького

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 10 „Н.Ж.“, у посмертній згадці
Катерини Бук, подано помилково по-
між тими, що зайнялись збіркою, ім'я
п-ні Меланії Годованець, що зветься
Меланія, а не Юстина. За недогляд пе-
репрошую.

Марія Слюсарчук

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England and Australia 1½ pound
sterling, per year. Subscription in
France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

ДО ЧЛЕНОК США, ПЕРЕДПЛАТ- НИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Повідомляємо, що внаслідок
збільшення коштів журналу Екзе-
кутива була примушена піднести
передплату для членок до висоти
3 дол. Ухвала діє для 1957 р., отже
від 1. січня 1957 уже кожна членка
повинна влатити 3 дол. як перед-
плату „Нашого Життя“.

ДО СПІВРОБІТНИЦЬ „НАШОГО ЖИТТЯ“ І ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕН- ТОК США

Дуже часто наші дописувачки
сподіваються, що дописи, надіслані
у другій половині місяця, появ-
ляться у черговому числі. З огляду
на переважання друкарні мате-
ріал числа вже мусить бути гото-
вий у половині місяця. Тому тільки
дописи, що наспіють до 10-го кож-
ного місяця, можуть з певністю
увійти до чергового числа.

НА ДІМ США

ДІТРОЙТ, МИШ.

Збіркочку листу датків членок США,
на сплату моргеджу Дому США у Фи-
ладельфії, Па., надіслав:

ВІДДІЛ 26 США, ГЕМТРЕМК, МИШ.

Зложили по 1 дол. пані: Катерина
Кардаш, Ір. Решетилович, Анна Лу-
жецька, Марія Будор, Марія Бережан-
ська, Олена Бабій, Юл. Кульчицька,
Катерина Сива, Марія Владика, Евдо-
кія Пиндик, Марія Дидів, Анна Ко-
вальська, Марія Заблоцька, Анна Во-
роновська, Марія Васько, Марія Слю-
сарчук, Марія Малинович, Марія Ко-
лодницька, Марія Бортник, Катерина
Кобаса, Анна Стецько, Марія Бере-
зюк, Катерина Шавінська, Анна Ди-
мян, Катерина Андерсон, Марія Ма-
словська, Софія Чарнецька, Марія
Сліпак, Ю. Сослер, Настя Сліпак, Ма-
рія Бугард, Катерина Колодій, Ева
Чубан, Стефанія Чупка, Михайлина
Шандак, Леонтина Галяженко, Сте-
фанія Заплітна, Др. Софія Парфано-
вич, Катерина Хомяк, Марія Воскрес,
Оксана Ткачук, Олена Іванець, Зено-
вія Камінська, Святослава Березов-
ська, Олександра Вільхова, Теодозія
Стельмах, Фалина Любинецька, Евге-
нія Будзьяк, Ольга Савчук, Єлисавета
Мадич, Марія Марітчак, Ольга Михай-
лович, Юлія Мелимука, Марія Щес-
нюк, Марія Дяків, Ірина Іваницька,
Марія Липецька, Т. Голенда, Василина
Гуменчук, Софія Вергун, М. Бойко. —
Разом 61.00 дол. — Марія Бережан-
ська, голова, Марія Слюсарчук, секр.
З подякою,
Софія Стрижак, госп. реф.

НА ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Листа п-ні А. Качмар: П-ні О. Макар
2 дол., по 1 дол. пп. Н. Яцків, З. Фе-
дишин, О. евко, Я. Коссака, С. Легета,
Ст. Филипів, Качмар, Броніковська, М.
Цап. Разом 11 дол.

В ім'я 500 погибших

Цьогорічні Окружні Зізди вже поза нами. Відбулись вони в чотирьох округах (Бофало, Філадельфія, Нью Йорк і Дітройт) і стягнули поважне число делегаток.

Атмосфера всіх Окружних Зіздів виказувала гармонію єдності. Один дух, одна ціль, одна ідея єднала всіх. Де ми не були б народжені — в Києві, Львові, чи Америці — яким акцентом не відбивала б наша мова, але серця наші єдні, душею ми є рідні. Ми є ті самі, ніким і нічим незаперечені. Свою рідну мову ми вирівнюємо і вигладимо аж на своїй рідній землі, бо звязок людини з рідною землею незбагнаний.

Багато часу й уваги присвячено справам розбудови членства СВА. Немає такої організації, щоб членство було погловне, але масове бути повинно. І хоча Союз Українок Америки — це велика організація і внутрішньо добре поставлена, але ще не охопила всіх працездатних жінок. Ми зовсім інакше почувались би внутрішньо і виглядали б назовні, коли б ми мали 40—50 тисяч зорганізованого членства! А це зовсім не є неможливе. Коли взяти до уваги жіноцтво давньої еміграції й новоприбуле, то разом воно повинно створити поважну силу. На жаль, чомусь до тепер її не створено. Чому? Аджеж є всі дані на те, щоб вірити в силу духа української жінки. Погляньмо лиш на рідні землі і на поставу наших там сестер. Майже сорок літ спротиву, де терпіння лиш степенуються. А це не зломало сили духа народу! Кінгір — це блискучий приклад для гарту їх духа. Це не є насильна смерть у підвалі, але сотні жінок свідомо обєднавшись, однодушно

в ім'я правди пішли на певну смерть. Не злякались, не боронились. Їх гасло: „Коли треба вмерти — ми готові! Своєю величчю ця подія перейшла Термопілі, Базар чи Крути. Подія ще за близька, щоб її сьогодні вже вповні оцінити. До неї будуть відкликуватись цілі віки, за неї будуть сягати мистці, науковці, одні по натхнення, інші для оцінки до тепер ще непрослідженої дії.

Пригадаймо справу недавніх листів із концтаборів Мордовії! Наші сестри вказали нам наші обовязки, а світові пригадали те, що стоїть на сторожі права людини й народів. Вони, наші сестри, не нарікають, не просять, не скаржаться. Їх звернення ціхує розсудок, зрілість і гідність. З листів їхніх випливає біль, що йде поза межі людського буття. Ці листи — це спротив української людини, засудженої на досмертну каторгу. Це спротив народу, що бореться за своє існування.

Наші в'язні перші переломали терор. Вони перші свідомо й зорганізовано поставили спротив і навчили інших ставити спротив. Коштом найкращого життя видвигають домагання, організують штрайки, переводять бунти, підносять зломаних і будять достойність людини в упавших. Вони такі сильні і незвичайні духом тому, що український народ стоїть у самому осередку жахливої боротьби добра зі злом і зложив найбільші жертви, пролив найбільше крові і ставить до сьогодні найсильніший спротив. Всі ці жертви і вчинки доказують, що духовість української людини небуденна. Мабуть тому, що історія застала український нарід до такої боротьби — порушились і роз-

будились ці духові сили. Ми — нарід молодий і в своїй формі ще дуже недосконалий. Але духовістю ми переросли неодних.

Лиш випадок рішив, що ми тут, а не на Сибірі, що ми свідні, живі, ситі й одягнені. І цієї ситуації не використовуємо на внутрішнє скріплення нас самих для гідної і сильної постави назовні, для доповнення тієї праці, яку провадить наш нарід поза залізною заслоною. Коли проаналізувати нашу дійсність, то треба собі сказати, що найбільше енергії виявляємо в нищенні себе самих.

На щастя серед жінок за незначними виймками, того немає. Бо українська жінка лиш у засадничих справах невблаганна, як смерть. У дрібницях вона йде на поступки. Уступати — це не значить програти, але виявити зрозуміння інтересу вищого порядку.

Журба громадських чинників і скарги на загальну байдужість оправдані лиш до певної міри. На око байдужість і матеріалізм дійсно обезвладнив загал громадянства. Але мала вістка про борців у рідному краю вдарила у серце як вістря, збудила, насторожила і поставила загал на ноги. Це пережили ми недавно тому на згадку про Кінгір, так само подіяв лист із концтаборів Мордовії, так розворушили всіх слова д-ра А. Княжинського.

Зізди Окружних Рад, активність жіноцтва, виконана праця, пляни й ухвали на майбутнє, карна, дрібна, муравлина робота, наповняє нас вірою в майбутнє. Великі справи світу вирішать вищі сили, а ми виконаймо те, що можемо й повинні зробити! Сміливі пляни, як створення Фонду 500, чи розбудова членства в ім'я 500 ге-

Дешо про етикету

Хоч це не є ані окрема наука, ані ділянка життя, унята в точні параграфи, то все ж таки треба всім визнаватися в етикеті і присвоїти собі бодай головніші засади. Сама назва — це слово германського походження, а писане з французького (*l'étiquette*), означає назву для вимог і приписів товариської поведінки. Це теж назва для збірника або кодексу поведінки в ділянці церемоній із різних нагод, на різних місцях і в різних обставинах. У нас була теж принята назва „добрий тон“ (з французького *bon ton*).

Початки правил поведінки сягають у давнину і нерозривно лучаться із початками цивілізації людства, та часто пов'язані із релігійним церемоніалом. Тому можемо шукати їх на Далекому Сході і в Єгипті, що були колискою перших цивілізацій, у старинній Греції чи Римі. В історичному процесі давні культури упадали і на їх руїнах поставали нові, створюючи нові, змінені основи суспільного ладу, відмінні умовини товариського життя і нові приписи етикету.

Великий розквіт товариського життя на королівських дворах у різних країнах світу виворив отой основний кодекс поведінки, в засаді всюдю однаковий, та тільки з деякими льокальними окремішностями. В давніших часах етикета обов'язувала серед вузьких кругів культурної верстви, шляхотства чи панства та церковної верхівки. Постепенно одначе наростала середня верства, що втворила свої приписи поведінки,

роїнь, щоб заступити їх число новими 500 членками в кожній окрузі — наповнює нас гордістю. Пятсот жінок, що загинули, мають стати для української жінки символом гарту, сили духа і незломної, відданої ідеї. Пятсот героїнь стало для нас гордістю, підйомом, дороговказом!

Марія Біляк

взоруючись на вищих клясах. Поспільство було поза скобками, хоч, очевидно, мало своєї, оперті на моралі і традиції, а головню на здоровому розсудку, звичаї. Етикета, як один із суспільних проявів, переходила всі модернізаційні етапи враз із цілістю суспільних змін, що мали місце впродовж останніх двох століть.

Засада *noblesse oblige* (шляхотство зобов'язує), що була колись гаслом товариських вибранців — промостила собі дорогу в нинішніх здемократизованих часах у широкі круги, зокрема в середню клясу, заступаючи шляхотство походження — духовою аристократією.

Чи важна роля етики в житті людини і чи варто цій темі присвячувати увагу? У відповідь зачитуємо слова Едмунда Бурке, англійського державного мужа, оратора і письменника з 18-го століття, який м. ін. сказав таке: „Манери мають більше значення ніж закони, які зрештою в великій мірі на них спираються, бо закон дотикає нас лиш тут і там, тепер або колись. А манери є з нами все, так як повітря, що його вдихаємо; вони дразнять або лагіднять, підвищують або принижують, барбаризують, або вишляхетнюють людину через постійне, а незамітне їх стосування“. Годі поставити більш влучну дефініцію.

Приписи етикету збирано на підставі досвіду поколінь, а що вони відносяться до співжиття і взаємовідносин між людьми, тож приписи ці не можуть бути штивні ані штучні, вони нагинаються до новочасних форм життя і постійно поповнюються, щоб улегшити сучасній людині знайти відповідно серед змодернізованої технікою і поступом дійсності.

Одне є певне, що етикета ніколи не повинна бути тільки механічним приписом, бо тоді вона виходить штучною, а

йдеться тут про співжиття між людьми, — ані поведінка автоматична, бо тоді зводиться до поверховної оглади. Що більше, етикета впливає із глибших джерел, із індивідуальності людини, її характеру і таких прикмет, як ввічливість і приязність, із самопошани, але й із пошани другого, — віддзеркалює етичне наставлення та естетичні замишування. Ціллю етикету помогти досягнути синтезу внутрішньої і зовнішньої гармонії, дати досконалішу людину у відношенні до людей і світа.

Як до блискучої конверсації є необхідний *l'esprit* (з французького: блиск духа), так для тонкості поведінки є конечний особистий *charme* (чар). Хтось має ці прикмети вроджені, — а є вони справжнім даром Божим, — але при певній культивациї від раннього дитинства можна їх теж виплекати.

Кажуть вправді, що треба чотирьох поколінь, щоб виплекати тип дами чи джентелмена, але якщо не можемо сягнути в скарбницю сальонів своїх бабунь до кількох поколінь взад, то зачинаймо від себе, від свого покоління, своїх дітей. Так, головню для дітей. Треба виправляти їх поведінку, заціплювати їм основи культурного співжиття і культурного відношення до оточення, опертого на загально людських ідеалах.

Рідна хата, а радше культурне домашнє огнище, приклад батьків, домашній стіл і тематика розмови при нім, ціла родинна атмосфера, це перша і основна школа етикету наших дітей. Тому наші жінки повинні і мусять поставити на відповідному рівні культуру домашнього вогнища, українського огнища, щоб на цій тривкій основі наші діти могли побудувати і понести зі собою на ціле життя, — та ще й передати своїм дітям цю шляхотну засаду людського співжиття: *noblesse oblige*.

Д. Рак

Слідами „Зівялого Листя”

Багато писалося в нас про Целіну Зигмунтовську, оту поштову „маніпулянтку“, що її змалював Іван Франко у своєму оповіданні. Ціле своє життя прожила вона у Львові. А проте про неї є мало споминів і даних. Через те її постать мало зрозуміла й зовсім не має того значення, що її мала вона у житті Івана Франка.

Мені пощастило познайомитись із нею в 1912 р. Я мешкала в неї довгий час і можу сказати, що пізнала добре цю скромну, нескладну але шляхетну жінку. Тому й хотіла б я відтворити її риси такими, як вони в дійсності були.

Коли я тоді шукала за мешканням, звернула увагу на картку, що була виставлена в одному вікні вул. Павлінів. Прізвище на дверях мешкання мене застановило. „Целіна Зигмунтовська“ прочитала я і якось воно видалось мені дивно знайомим. Я подзвонила. Мене зустріла середнього віку, скромно одягнена жінка. Гарні риси її обличчя притягали.

Я оглянула кімнату. Вікна її виходили на вулицю, устаткування було скромне. Так почалося моє співжиття з жінкою, що колись була великим коханням Івана Франка.

Доволі скоро увійшла я у життя цієї сім'ї. Целіна Зигмунтовська була вдовою і в неї було двоє дітей, що були змістом її життя. Дівчинці Зосі було тоді 14, а хлопцеві Здзісьові 12 літ. Жила вона зі скромної пенсії по чоловікові, що був податковим службовцем. Та це не вистачало їй на життя, тому вона винаймала кімнату, а сама з дітьми спала у кухні.

Між нами була певна різниця літ, їй було тоді 46, а мені 32 роки. Але між нами скоро знайшлися спільні точки зрозуміння. Ми ж обі були матерями і важко пробивалися життям. Правда, існувала основна різниця у думанні і відчутті, бо ж вона була полька, а я українка. Але Целіна виказувала багато такту й оминала дразливих тем. Тому створилась зразу ж між нами погідна атмосфера.

Проминув деякий час, заки я наткнулась на слід Івана Франка у цьому малому, замкненому світі. Одного разу, перебуваючи в кухні, я зачула розмову Целіни з сином, що торкалась його успіхів у школі. Здзісьо ходив тоді до гімназії і слабо вчився. Целіна цим дуже журилась і дорікала мало-

му. Тоді то я вперше почула від нього прізвище Івана Франка. Мовляв, треба попрохати його, щоб він промовив за нього у школі.

Я ще не зовсім зясувала собі ролю Івана Франка у житті Целіни. Ця розмова мене застановила, але я не питала вяснення. Аж трохи згодом почула від неї, що д-р Іван Франко, український письменник, часом відвідує її.

І дійсно, трохи згодом я побачила його. Сидів мовчазно за кухонним столом, де Целіна поставила горнятка з кавою. Целіна розказувала, стараючись розважити гостя. Вона й допомагала йому їсти, бо в поета вже тоді були спаралізовані руки. Вона познайомила нас, згадавши, що я українка і приклонниця його творів. Франко мовчазно вклонився мені і далше мало говорив, а більше слухав.

Поволі я зрозуміла їх взаємини. Вряди-годи він відвідував Целіну і вона вже вгадувала його прихід із дивного стукоту ліктем у двері. Звичайно приносив він якусь свою книжку їй у подарунку. Цікавився поступом Здзіся у школі, питався про її здоров'я, але назагал говорив мало.

Зчасом Целіна сама розказала мені про перше їх знайомство. Це сталося за віконцем поштового уряду, де сиділа вона — „маніпулянтка“ та впродовж сім годин видавала публіці листи. Її застановив той „молодий, але згорблений і немов розломаний“ (цитую за „Маніпулянткою“) чоловік, що приходив до віконця по листи. А потім щораз частіше чула на собі погляд його „сивих“ очей. Коли підходила до поштового уряду, коли поверталась до дому або коли зненацька виглянула з вікна своєї дівочої кімнатки. Він їй не подобався. „Його непевний, блукаючий вираз очей, руде волосся і старенька і немов не на нього шита одіж. Це все робило з нього дивака в очах молоді, вродливої Целі.“

Нараз почали приходити листи. Палкі листи від незнайомого мужчини, що чекав відповіді, вістки, знаку життя. Недбало кидала вона їх у скринку і пожалілась тітці, в якій мешкала. Тітка уважно прочитувала їх. — Це не дивак, Целю, говорила вона. — Це незвичайні листи, дитино. Подивись, який їх стиль, яке відчуття!

Але Целі дивний незнайомий не по-

добався. В її вузькому світі не було місця для недбайливо зодягнутого, нецікавого мужчини. Вона не шукала великих почувань. Її самітне дитинство пробігло під опікою тітки, яка дала їй звичну на ті часи освіту. Потім прийшла одноманітна праця за поштовим віконцем, що була незвичним у ті часи заробітком, але „сирота“ мусіла заробкувати.

Тому й не реагувала вона на листи. Правда, й не викинула їх, бо слова тітки викликали все ж таки до них пошану. Зберегла їх у невеликій скринці поміж метриками дітей та іншими родинними паперами. Один із них запам'ятовся мені так живо, що й досі можу його повторити. Бо я читала їх із далеко більшим зворушенням, як їх адресатка.

Вельмишановна Пані!

У хвиликах пригноблення і смутку, коли почуття втраченого життя пригнічує душу, здається мені, що одне слово, одна буква, написана Вашою рукою могла б урятувати мене від розпуки й божевілля. Отже кидаю цей листок паперу на вітер. Може дійде до Ваших рук і може знайде іскорку милосердя і Ви, замість вкинути його з погордою в вогонь, відгукнетесь бодай одним словом. А може — хто зна? Може й у Вашому житті є хвилини, коли б Ви хотіли почути голос старого дивака, що йому Господь не хоче дати дару забуття.

Від сьогодні за тиждень запитано Вас на львівській пошті, чи немає листа пост-рестант для Ігната Постемського.

Щиро вітаю Вас!

Д-р Іван Франко

Ніколи не було відповіді на цей і подібні листи. Даремне схилялась постать поета при віконці пост-рестант і даремне впивався його зір у її вікно вечірньою порою. Тоді то постали оті болюче-чарівні пісні „Зівялого листя“, що їх він присвятив тій, що ніколи його почувань не розуміла.

Бо й справді, в наших розмовах я завважила, що Целіна зовсім не усвідомлює собі значення Івана Франка. У неї були деякі його книжки, багато з них мали власноручно написану присвяту. Але Целіна не вміла читати по-українськи. Для неї Іван Франко був і досі незрозумілим їй, трохи дивачним паном, що виказував і збріг прихильність до неї. До цього її відношення

домішувалась певна пошана (аджеж міг мати вплив на успіхи Здзіся у школі). Але найсильнішою ноткою, що бриніла у її душі у відношенні до нього було живе, людське співчуття до його каліцтва. Тут вона зраджувала своє добре серце, що було найбільш замітною рисою її вдачі.

Із її оповідань я накреслила собі дальший перебіг їх знайомства. Коли Целіна завважила, що дивачний незнайомий чекає на неї при виході з дому або з пошти, пожалілась тітці. А що їй приходилось нераз вертатись увечері зі служби, то тітка доручила сторожеві приходити по неї. Хто зна які наміри у цього чоловіка?

По якомусь часі листи перестали приходити. На якийсь час зник із її кругозору цей дивачний незнайомий. Проминуло доволі багато часу, аж одного дня він з'явився при віконці якось дивно змінений. І не був сам. Із ним була невеликого росту молода пані.

— Дозвольте я вас познайомлю зі своєю дружиною, сказав. Від нього була така радість, що Целіна перемогла свою нехіть до нього. Вона також зраділа цим оборотом справи. Привітала сердечно молоду пару і побажала їм щастя. Як гарно, що він не чує жалю до неї!

Проминуло трохи часу. Іван Франко приходив вряди-годи до віконця по листи і щиро побажав їй щастя, коли довідався, що вона виходить заміж. Трапився їй солідний, багато старший від неї податковий службовець і тітка була дуже рада тому подружжю. Целіна покинула працю на пошті й віддалась новому своєму призначенню.

Подружнє життя й материнство заповнювало тепер її дні. Чоловік був для неї добрий, дитина підросла. Тихо плило її життя, засмучене тільки смертю тітки, що померла незабаром по її шлюбі.

Але постать Івана Франка з'являлась усе на краю цього її щасливого світу. Нераз зустрічала його сірі очі, коли рухала дитячий візочок, бачила його злегка похилу постать на своїй вулиці. Правда, вже не було в неї тієї дивної нехіті до нього. Було радше якесь здивування, яким вона поділилась із чоловіком.

Зигмунтовський не придавав цьому великої ваги. Коли одного дня Іван Франко відвідав їх, він зустрів його дуже ввічливо. І яке було здивування сім'ї, коли виявилось, що Франко бажає запросити Целіну на хресну матір своїх дітей! Діти вже підросли до

школи і він задумав влаштувати спільні христини.

Целіна відмовилась. Хоч її чоловік дораджував їй, проте вона мала поважну причину. Сама була вже кілька місяців вагітна і не виходила між людей. Тому перепросивши Івана Франка, вона подякувала йому за це вирішення.

Цей крок Івана Франка поставив їх взаємини тепер у площину приязні. Коли помер чоловік Целіни і вона перейнялась клопотами виховання дітей, Франко став її відвідувати. Допомагав їй у дечому, радив. Чи розказував і про себе, не знаю. Але Целіна дуже добре розбиралась у родинних умовах Франка і з того вношу, що мусів і про те говорити.

Я пробувала в розмовах з'ясувати їй, хто такий Іван Франко та яке він має значення для нас. Та вона не виявляла зрозуміння для того. Може я не вміла представити цього, або може її ум був замало вироблений, щоб це зрозуміти. Аж коли я принесла до дому „Зів'яле листя“ й попробувала їй дещо з того прочитати, то побачила, що вона схопила красу і силу тих віршів. Тільки ніяк не могла повірити, що це вона стала спонукою, що через неї деякі з них постали. У своїй скромності вона не приписувала собі такого впливу.

Потім я читала їй інші твори Франка. Вона так запалилась до того, щоб їх пізнати, що допомагала мені розшукувати їх по бібліотеках. Памятаю, як ми з нею ходили до бібліотеки „Просвіти“, шукаючи „Зів'ялого листя“ та інших його творів. Згодом сама почала вчитись української азбуки. Розказувала мені, що нераз ходила до Стрийського парку з букварем, щоб вивчити та прочитати той чи другий уступ.

Ми дискутували з нею про твори Франка. Багато дечого в них вона не розуміла, особливо національних прагнень і змагань. Але де йшло про чисто мистецьку силу відчуження, вона схоплювала відразу силу твору. Памятаю, як ми дискутували про вартість повісті „Лельом Полельом“, яку вона вважала дуже слабою. Їй було важко зрозуміти, як можуть постати з однієї руки великі й багато слабші літературні твори.

Поволі здавалось мені, Целіна усвідомила собі велич Івана Франка. Але це не змінило її відношення до нього. Крізь її пошану все пробивалась нотка співчуття до його недуги й неща-

стя в родині. Тут вона його найкраще розуміла.

У тому часі дружина Івана Франка була у закладі нервово хворих. Господарство залишилось без догляду і Франко запропонував Целіні, щоб вона перенеслась до його віллі та наглядала над його хатою. Целіна відмовилась і хоч він декілька разів повертався до того, тут вона була дуже рішучою. Мені вона пояснила цю відмову оглядами на людську опінію. Але її добре серце завжди перемагало і вона часто допомагала Іванові Франкові в інший спосіб. Кожного року, коли він виїздив на вакації до Криворівні, а дружина ще перебувала в лікарні, тоді вона поселялась на деякий час у його віллі і з допомогою жінки чистила ґрунтовно хату, переводила велике прання і заготовляла варива, які любив Іван Франко. Із листів, що приходили з Криворівні, я знаю, що це діялось у порозумінні з ним та на його кошти.

У грошових справах Целіна Зигмунтовська була дуже скупуютьна. Памятаю один випадок, що це ярко на світлив. Одного дня дістала Целіна грошовим переказом якусь суму від незнайомої їй жінки. На відтинку незнайома прохала її прийняти цей скромний подарунок начебто у відплату за якусь послугу, що їй Целіна колись несвідомо зробила. Целіна застановилась над тим, скорим рухом написала на переказі „адресатка вихала без подання адреси“ і завершила посилку. Коли вийшов листинош вона сказала мені: — Це посилав Іван Франко. Я знаю — він хоче мені допомогти, але так не може бути.

Часто вона розказувала мені про синів І. Франка, що були тоді в домі. Тарас завжди ставився приязно до неї, на вулиці їй вклонився, часто пристував на розмову. Петро не був такий ввічливий.

Розказувала, як раз він запросив товаришів і почастував їх варивом, що вона заготовила для батька. Від тоді вона варила запасові слойки й показувала йому — котрі призначені для нього, а котрі для батька.

Одного літа Франко взяв із собою до Криворівні її сина Здзіся. Це було для неї великою полегшою, бо зі своїх скромних доходів вона не могла була вислати дитини на вакації. А Франко потребував поміччя у шоденному житті, коли помер його син Андрій, що завжди батькові товаришив. Смерть Андрія Целіна також пережила. Вона розуміла і піддержувала Франка в його

горю. Одного дня запросила мене піти з нею на цвинтар, куди вибралась із китицею квітів. Там серед нових могилок виднівся никлий гріб із малим, цвинтарним хрестом та вбогим написом латинкою, що містив імя, прізвище і дати. Целіна боліла, що цей гріб такий занедбаний і що нікому його припилювати.

Взагалі я багато проходила із Целіною по Львові. Вона любила шукати помешкання і часто міняла його. Нераз я сміялась із неї, коли ми ходили на розшуки, що ж нічого кращого вона не знайде! Але все одне вона шукала і це мабуть була єдина потреба зміни у її житті.

Целіна була лагідної вдачі. Хоч її життєві умовини були дуже скромні, проте вона спомагала бідніших за себе. Часто я ходила з нею відвідати якусь стару прачку або хвору дитину в сусідстві. У неї був завжди в руці вузлик із усяким добром, яким вона старалась потішити людей у біді.

Але нераз ця лагідна жінка могла стати рішучою або й агресивною. Раз трапилась пригода, що показала мені її в новому світлі.

Ми переходили через площу, де відбувався вишкіл рекрутів. Хоч перехід для цивільної людности ішов краєм, проте можна було чути слова команди. Коли ми проходили, якийсь підстаршина кричав на рекрута, а згодом вдарив його кілька разів у лице. Целіна миттю перебігла невеликий простір, що ділив нас і накинулась на фельдфебля. — Як ви смієте бити його? кричала. Це нелюдське!

Я не пізнала її, так вона змінилась. Стримана й лагідна, вона почервоніла, тупала ногою, вимахувала руками. Я підбігла до неї і стала її вмовляти. Фельдфебель зацікавився від її докорів і відпустив рекрута. Якось удалось мені її відтягнути і ми скоро перебігли площу. Бо хоч це було в демократичній Австрії, проте встрявання у військовий вишкіл могло закінчитись некорисно для неї.

Такою була Целіна Зигмунтовська. Не була вона поверховною кокеткою, як її представляє І. Книшева в своїй книжці „Іван Франко і рівноправність жінки“. Не була зовсім чужою його мистецьким шуканням, як це зясує В. Дорошенко у своїй статті. В молодих роках він був надто далекий й своїм виглядом і світосприйманням. Щойно дозрівши вона зрозуміла його, як мистця і людину.

В його очах також змінився її образ. Коли в молодості це були її ясні

Державний секретар Даллес прийняв дня 24. жовтня делегацію українського проводу в ЗДА й провів близько годинну розмову з ними. На світлині голова УККА проф. Лев Добрянський передає Держ. Секретареві меморандум. Праворуч Держ. Секретаря голова Союзу Українок Америки п-ні Олена Лотоцька.

American leaders of various groups of Ukrainian ancestry met on October 24 with Secretary of State Dulles for a 45-minute conference on foreign policy issues dealing with communist colonial imperialism and Eastern Europe. Above, Dr. Lev Dobriansky, Chairman of UCC, hands the Secretary a memorial. To the left is Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA.

НОВІ ВИДАННЯ

Українські взори і стіби. Ukrainian Embroidery Designs. Видав Союз Українок Канади. Упорядкували Роза Драган, Катерина Лалок і Неллі Буряник. 12 кольорових таблиць в обгортці. Ціна 1.50 дол.

Союз Українок Канади використав збірки власного музею, щоб зложити цей альбом узорів. Упорядниці альбому дбайливо попрацювали й подали окремо взори хрестикові, настилувані, яворівські й низинні.

Взагалі збірка представляє не тільки ужиткову, але й етнографічну вартість. При взорах зазначене місце походження. Техніка рисунку чітка, стіби дбайливо подані. Зокрема це треба

очі, її попелясте, кучеряве волосся, її струнка постать, що він так гарно описав у „Маніпулянтці“ — то тепер він знайшов у неї добре слово і співчутливе серце. І хоч сили його прагнень вона не могла поділяти, проте нитка теплої людської приязни завязалась між ними й осяяла схил його життя.

Осипа Ракоча

відзначити при низинних і яворівських узорах. Вони так добре подані, що навіть початкуюча вишивальниця зуміє собі з ними дати раду. Це велика заслуга впорядниці альбому, коли зважити, що низинні взори трудно видати друком, а яворівські появляються вперше.

В альбомі знаходяться — окрім етнографічно вірних узорів — також уже примінені. Це три таблиці церковних мотивів та пригожих та скатерті. Взагалі ужитковість альбому велика, коли зважити, що в ньому повно невеликих взірців різного призначення. При цьому він повчальний, бо вказує на орнаментику різних областей України.

Видавництво Союзу Українок Канади вже має свою традицію. Попередні його видання „На сторожі культури“ і „Мистецькі скарби“ виявили його дбання про український побут та закріпили його традицію посеред членства. Теперішній альбом — це черговий цінний вклад у цю ділянку нашого життя.

Л. Б.

Чи ваша дитина читає?

На Окружному З'їзді в Бофало заважила я, що доповідь п-ні Івонни Парфанович викликала дуже живу дискусію. Видно було, що ця тема хвилює всіх, навіть таких, що не мають малих дітей.

А тут п-ні Олена Климишин закликає, щоб матері висловлювались на сторінках „Нашого Життя“. Значить — це бажання виринає всюди й ця справа хвилює всіх матерей. Треба мати відвагу дійти до кореня справи і побачити її у правдивому світлі.

Бо ж подумаймо! Чи за щоденною працею у фабриці чи вдома знаходимо хоча б маленької пів години денно для своєї дитини? Звичайно, ні! Шукаємо всюди помочі, спихаємо вину на обставини, знаходимо сотні причин, а чомусь ніколи не вдаримося в груди й не скажемо: Ми, і тільки ми, матері, винні, що наша дитина пропадає для нашої справи!

Від першого слова, що почуємо з уст немовляти, вщиплюймо йому любов до нашої рідної мови. Учимо його молитись рідною мовою, читаймо йому казки й віршики по-українськи. Відповідаймо уважно на кожне питання дитини. Коли ж наша дитина дійде до шкільного віку, наші турботи помножаться. Але й тут при добрій волі і впертій, наполегливій праці матері, а то й батька, наше діло увінчається успіхом. Якщо ми дали добре підложжя нашим найменшим, при звичаючи їх до книжки (спершу прислуховуватись, а потім і самому читати), наша праця буде легша, бо в дитини замишування до книжки лишиться. Треба тільки збудити зацікавлення.

Не забуваймо, що діти — це найкращі імітатори, наслідують те, що бачать у старших. В якій атмосфері дитина виростає, таку і всякає у себе, як губка. Коли в хаті знаходиться українська книжка й газета, а дитина бачить, що батьки у вільній хвилині беруться за неї, скорше чи пізніше це спостереження свій вплив зробить.

Кожне з наших дітей має зацікавлення в певному напрямі. То ж постараймося доставити їй доволі літератури в цій чи іншій ділянці. Для наших синів книжок про славне минуле, про козацькі пригоди тощо. Для наших

дочок те, що колись нас хвилювало — повісті й оповідання... Стараймося знайти вільний час для нашої дівчини шкільного віку, щоб разом із ними читати відповідну книжку наголос, довести в книжці до кульмінаційної точки, а потім уже непотрібно нашої помочі, бо книжка буде скоро прочитана.

Із власного досвіду знаю, що все, що силою накинене дітям, стрічається з їхнім опором. Коли ми пробували примусити нашу дитину читати українську книжку, осягали цього з великим трудом. Тоді я придумала спосіб, що доконав, так би мовити, „чуда“. Кожну книжку, яку я хотіла, щоб моя дитина прочитала, ми обговорювали з чоловіком у присутності дитини, видвигаючи при цьому найцікавіші моменти. Ось приклад: — Як тобі подобалось поступовання Наталки? — або — З яким полководцем у західньому світі ти порівняв би Мазепу? — Чи не вважаєш, що у „Великому Гетьмані“ він добре змальований? — Розгорталася дискусія, яка зацікавлювала дитину і наша книжка без

клопоту знаходилась у її руках. За кілька днів наша доня вже сама починала дискусію на тему прочитаного.

Ще одна добра ідея, яку ми в себе переводимо в діло. Заохочуймо дітей до творення власної бібліотеки. Воно вправді получене з матеріальними витратами, але вислід із того надзвичайний. Бо чи ж можна бути власником непрочитаної книжки? Чи можна поурчити її до читання другому, коли самі не знаємо, що в ній написано? Моя доня гордиться сьогодні 32 томами у власній бібліотеці і я вірю, що число їх буде й надалі зростати. Ми навчили її любити читати, цінити добру книжку, поширювати в цей спосіб своє знання. Наш труд не пішов на марне, бо вона — одинока новоприбула українка у своїй школі — є тепер однією із шкільних бібліотекарок.

В короткому я постаралась передати кілька своїх ідей. Може ще хто з них скористає і не без успіху?

Марія Крамарчук

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ СУА

Дня 17. жовтня привітала Центральна СУА „заграничного“ гостя, бо відвідав її ред. Олег Жданович, що прибув до ЗДА з Парижа. З нагоди його приходу зібралась група співробітниць СУА з головою О. Лотоцькою. Колегію СФУЖО репрезентували секретарки пп. Л. Бурачинська і д-р Н. Пазунок. В розмові торкнулись приватні головних проблем жіночих організацій та обговорили зорганізоване життя Франції. Відвідини закінчились при склянці чаю.

Дня 9. листопада прибула до Централі СУА група Союзнок із Дітройту, що приїхали на консекрацію Пресвященного Кир Йосифа до Філадельфії. Це були пп. М. Бережанська, Н. Бортник, Д. Горбуш, С. Чарнецька, Ф. Сіділо і Скочиліс. Їх прийняла гостинно п-ні О. Лотоцька, голова СУА і п-ні С. Стрижак, господарська референтка СУА. При чашці кави розгорнулась товариська гутірка, під час якої обговорено біжучі справи організації та осяги Відділів Дітройту.

Дня 13. листопада відвідала Центральну СУА п-ні інж. Леоніда Вертипорох, голова Обеднання Українських Жінок Ліги Визволення України в Торонті. Її привітала голова СУА п-ні О. Лотоцька та кілька співробітниць СУА. Від колегії СФУЖО прибула п-ні І. Павличковська. За чашкою кави відбулась оживлена товариська розмова, під час якої гостя з Канади розказала про осяги своєї організації.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ ЧИ ОБСЛУГА РЕНТГЕНА НЕ ШКОДИТЬ ЗДОРОВ'Ю?

У ч. 3 „Н.Ж.“ появилася стаття, що заохочувала молодих дівчат до студій обслуги рентгена. Дуже дивуюсь, що авторка так захвалоє вище згадане звання, коли загально відомо, що це шкідливе для здоров'я, особливо для молодих дівчат, що думають колись стати матерями, із часто поважними наслідками для їх нащадків.

Добре було б, щоб наші лікарі висказались у тому напрямку.

Л е с ь Т к а ч, Ньюарк, Н. Дж.

Розвага у Воркуті

Коли мене спитали про те, як ми проводили вільний час у Предшахтній, пригадалися мені нечисленні хвилини радощів і дозвілля. Скупо вимірені, проте сяють у пам'яті милою згадкою. Бо в них розв'язувались пута, наложені примусом і неволею і на мить показувалось справжнє обличчя гнобленої людини.

Найрадше згадую хвилини дозвілля, переведені з українками-в'язнями. Найсвобідніше почувались ми на „базі“. Там українки, чекаючи на поїзд, що ми мали вивантажувати, вишивали, а ми плели на дротах, нероз і під час нічної зміни. Дехто укладався на мішках спати, а там знов групка співала. А ми, що любили ручні роботи, сідали вкупі й балакали. Що ми нероз переговорювали за кілька годин! Правда, потім треба було звиватись при праці. Бо нас не пустили додому, поки вагони не були порожні.

Знаряддя до вишивання треба було з трудом добувати. Ігла була великою цінністю, також дроти до плетіння. Одна в одній позичала. Тому всякі відламки дроту пильно зберігались, бо з них можна було різне виконати. Вишивку чи плетіння ми залишали у сховку на „базі“, бо йнакше нам були б це на „вахті“ відобрали. Аж як усе було готове, можна було заризикувати перенести це до бараку.

Але в нас були й інші хвилини розваги. У Предшахтній, як і в інших лагерах, був начальник КВЧ (культурно-воспінательна часть), що мав організувати перевиховання в'язня. Це діялось при допомозі фільмів і театральних вистав. Такі події в'язні дуже любили. Двічі на місяць прислугувала нам безплатна фільмова вистава й окрім того йшли фільми щотижня й за них треба було платити 2 рублі вступу. Звісно, це почалось аж тоді, коли нам стали виплачувати зарплату. Правда, в тих фільмах усе була слідна тенденція, але нам вона не була страшна.

Театральна трупа складалась із в'язнів. Кілька осіб було звільнених від роботи, як головна режисерка Маєвська, що колись була акторкою Великого Театру у Москві. Також диригентка хору чи оркестри. Але всі інші театральниці ходили на проби по праці й навіть не знаю, де в них бралась

сила. Наша культбригада була досить велика. Українки були головню в танковій групі. Чи їх більше тягнуло до танку, як до гри, чи може не бажали вони виступати в московських песах, не знаю. Бо в більшості вистави йшли московською мовою.

Розказували мені наші „акторки“, яка в культбригаді йшла боротьба за репертуар. В'язні предкладали спис творів, що їх хотіли ставити. На це мусів дати свою згоду не тільки начальник КВЧ, але й начальник лагера, а вкінці „второй атдел“. Вони скреслювали різні твори, а вимагали, щоб ставлено більше новітніх, комуністичних. Актори опирались, кажучи, що в'язні вимагають класичного репертуару. І так нероз заходи розбивались. Щоб вийти з ситуації, культбригада підготовляла вечір співу й танку, щоб в'язні мали розвагу. І дальше добивалась дозволу на давні песи.

Час від часу ставили також українські речі. О, тоді мої товаришки-українки звивались! Треба було роздобути українські строї й тоді кожна вишукувала щось у своєму вузлику, що могло б пригодитись... Взагалі перед виставою табор нагадував муравлище. Кожна десь бігла, щось несла, щось шила, щось ліпила... Пізніш, коли ми вже заробляли гроші, тоді у складчину купували якийсь матеріял і разом шили костюми.

Вистава йшла кілька разів, щоб усі в'язні могли її побачити. З українських вистав памятаю „Без вини винуватий“, „Камінний Господар“ і уривок із Наталки Полтавки. Всі ролі грали жінки-в'язні, бо в перших роках чоловіків на проби не допускали. Може й не було воно досконале, але ми були вдячні нашим „акторкам“ за те, що вони старались, що хотіли нам рзяснити наше життя. Нероз і гуртом відробляли з них норму, щоб вони не втратили свого пайку, коли часом не вийшли на роботу. А потім їм ми підносили на сцену китицю зі штучних квіток, яку самі зробили. Пізніш замовляли для них у буфеті якесь солодке печиво, коли вже розпоряджали грїшми.

Після штрайку у Воркуті полегшала також робота культ. освітньої бригади. До вистав притягали акторів із сусідніх шахт. Окрім того створили велику культбригаду з 80 люда з найкращих сил Воркути, де був хор і танкова група. Проби відбувались у 3

шахті і наші „акторки“ діставали перепустку, щоб у них взяти участь. Оця культбригада обїжджала всі табєри. Але й наша культбригада могла виступати у сусідніх шахтах. Розказували мені учасниці, як вперше приїхали двома вантажними автами до 1. шахти. Їх провадив спеціальний конвой, заповівши, що не сміє бути ніяких розмов. Коли наші жінки виходили з авта, в'язні-мужчини створили шпалір. Там, де вони проходили, в'язні з пошаною скидали шапки. Це так зворушувало наших, що багато їх заплакало. Вистава так дуже подобалась, що глядачі закидали жінок подарунками. Що хто мав найкращого, те кидав на сцену. Наші „акторки“ через те не вмістились на авта і конвой з бурчанням мусів постарати третє, яке 1. шахта радо доставила.

До нас теж приїздили театральні групи. Шоста шахта дала в нас виставу, 43 лагер вислав до нас оркестру і хор. Тому, що вони виступали тільки двічі й не всі могли вміститись у залі, то деякі молодші влізли віконом. І ми так само багато обдарували чоловіків, як вони нас. Я бачила, як українки десь повидобували вишивані сорочки й хусточки. Я могла пожертвувати тільки пару скарпиток, що їх виплела на „базі“, але радо їх подарувала.

Оці вечорі вносили різноманітність у наше сіре життя. І хоч вони коштували нам нероз дорого, бо треба було відробляти втрачений час і своїми силами ставити декорації й костюми, проте всі це робили гуртом і дуже радо. Щоб бодай на один вечір забути жахливу дійсність. Валлі Шліс

Переклад із німецького

ОСОБИСТЕ

З приводу великої втрати, що її зазнала членка Гол. Управи СУА п-ні Анастазія Вокер через смерть матері, складає ширий вираз співчуття

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі „Ювілейний Зїзд Українського Золотого Хреста“ в ч. 9 подано помилково, що привіт від Сєозу Українок Америки зложила п-ні Анастазія Вокер, тоді коли цей привіт зложила містоголова СУА п-ні Павлина Будзол. За недогляд перепрошуємо.

Гість з Метрополії

Пан Підскробач, користаючи з відпустки, пустився в далекий рейд, ген — аж за Бофало, під саму Канаду, де сиділа на фармі його сестра і „райзувала“ цибулю.

Розуміється — в такій, забитій дошками провінції, поява гостя з Метрополії викликала сенсацію. А ще коли той гість припер „Олдсмобілем“ 1956! А ще коли той гість — один з відомих українських бизнесменів, що його прізвище красується в рідній пресі майже так часто, як імена найвизначніших погребників.

Ввечері зійшлися всі „цибульники“ оглядати зблизька метрополітанця. А вже сестринки та сестриниці то, просто, пожирали його очима, просто ковтали кожне його слово про Нью Йорк — столицю світу, місто чудес.

— Ох, вуйцю! — зідхала старша, Оля, що вчилася музики. — Мрія мого життя, це бути хоч один раз у Метрополитен Опері!

— Е, — махнув рукою вуйцю, — нічого надзвичайного. Стоїть собі там старий закуренний будинок, ніби камяниця „Просвіти“ у Львові, тільки три поверхи вищий. То треба, прошу панства бачити ці ультра-модерні хмародери, наприклад — на 42-ій вулиці. Еррр-кондиція згори додолу!

— Вуйцю, а ти був на Емпаер Стейт Білдінг? — скрикнув з розіскреними очима малий Богданко.

— Ні, не був... Не можу, знаєте, дивитись з великої висоти, бо мені зараз голова крутиться.

— А був ти у будинку Обеднаних Націй? Він, кажуть, увесь зі шкла?

— Та... стоїть там така коробка з сірничків, але, насправді, нічого надзвичайного. Я завжди оминаю той будинок, бо не хочу випадково зустріти якого советчика. Якби так зустрів — бігме, не ручаюсь за себе, заїхав би котрому в уху!

А з цього могли б виникнути різні міжнародні комплікації...

— Вуйцю! — скрикнули разом діти, — розкажи нам щось про Статую Свободи! Чи вона справді стоїть на воді?.. Чи то правда, що в ній, в животику, є такий елеветор, що підвозить людей аж до самого рота? Чи то правда, що через її око видно цілий Нью Йорк?

Виявилось, що дорогий вуйцю оглядав Статую Свободи лише здалеку, коли причалював до цієї обіцяної землі, то й то добре її не бачив, бо море залягав густий туман. Так само не оглядав ніколи Планетарії, ні Зоо-Парку, не був у театрі на Бродвею, ні в Радіо-Ситі. Правда — забрив раз, випадково, до якогось музею, але вже не пригадує, чи це був Натуральної Історії, чи котрий інший... Пам'ятає, натомість, що тоді був дуже гарячий день і черевики сильно його парили.

— Бю то, прошу панства, — повчав метрополітанець людей з провінції, — як стоїть у бізнесі, то нема часу лазити по статуях, чи музеях, чи заглядати за малпами в Зоо-Парку. Треба пильнувати того, з чого хліб їси!

Та було одне місце в Нью Йорку, що його пан Підскробач знав так знаменито: готель „Валдорф-Асторія“! В цьому готелі він і розпочав свою життєву кар'єру в характері „клінера“. Він не мав, просто, слів, щоб описати його красу та багатство. Господи, які там бенкети відбувалися! А які аристократичні гості приїздили! А які королівські „типси“ давали!...

До півночі розповідав гість з Метрополії про чуда-дива міліонерського готелю, хвалив королівські „типси“. Сестринки та сестриниці слухали його з чемности, та ніяк не могли того збагнути — чим готель „Валдорф-Асторія“ славніший від Статуї Свободи?..

Ікер

У Гени Зарицької

До нашої славної співачки вибралася я вперше всупереч усій етикеті. За все домовлення послужила мені карточка з блокноту, на якій я зголосила свою несподівану візиту цього ж таки пополудня та ще й просила „обов'язково“ бути в хаті. Тільки, замість закласти цю карточку кудись між дверей, я залишила її „мадмуазель“, якій така „візитівка“ не надто подобалася.

Упоравшись з цим, я поїхала до другої нашої „слави“ — малярки Іванки Винників. З нею я була домовлена, тому й чекав мене вже на столику з всячиною йогурт зі смаженими полуницями („лінія“ моя й її!). Ми хвильку поговорили про Матіса, який зацікавив мене не так способом малювання, як темою: він залюбки малював дівчат у вишиваних одягах. Іванка знає про цю мою слабкість до Матісових вишивок і саме знайшла мені ще дві репродукції його творів — „Румунська блюзка“ й рисунок „Дівчини в вінку“.

— За те я тобі зрвануюся! Одягайся швиденько й поїдемо до Гени Зарицької! Ти ж хотіла з нею познайомитися?

— Давно хотіла познайомитися та не мала нагоди. Але так, не знаючи когось...

— Ось і матимеш нагоду! А як же „не знаючи“? Хіба ж тобі цього мало, що ви товаришки з львівських гімназій, байдуже, що ти „василіанка“ а вона „упетянка“...

— Та так, але чи вона собі бажає?

— Це вже побачимо на місці! Швиденько скидай цей халат з цілим Сезановим краєвидом і натягни щось „візитове“! Поспішися, бо з твого Буа Кольомб таки далеченько до Пале Руаяль.

Іванці не треба було більше говорити. Справді за три хвилини вона була готова до виходу а її висока, струнка елегантна постать робила добре враження.

Та по дорозі, коли я призналася Іванці, що їдемо ми обидві зовсім без запрошення, вона хотіла повернутися. Вікні погодилась, щоб я ще подзвонила з Сен Лязар. Я здалася, а Іванчині побоювання зразу ж зникли, коли в телефонній трубці, оксамитовий голос Гени ввічливо й весело проспівав:

— Так, чекаю на тебе, а де ж ти тепер? З Іванкою? Тою маляркою? Але ж дуже радо, приходіть обидві! Чекаю вас!

— Ось і бачиш! Я ж казала тобі, що вона не образиться на брак церемоні-ялу й навпаки, може моя карточка пригадала їй львівські часи!

— Ах, я пригадую собі її контраль-тове сольо на Шевченківському гімна-зійному концерті: „Молитися. А до того я не знаю Бога...“ Це був чи не перший її співацький успіх...

— Але тепер вона меццосопрано й затикає за пояс усі європейські зірки. Вона незвичайно музикальна, а до то-го ж дуже інтелігентна. Казав мені Вирста...

— Хто це Вирста?

— Скрипак-віртуоз, доктор музико-логії на Сорбоні та вчитель музики, та чи не одинокий український музич-ний критик у Парижі. Він говорить кожного четверга у державному ра-діо про скрипалів часів Баха...

— Та ти мені про Баха, а мені ціка-во про Гена...

— Так ось д-р Вирста сказав, що її ангажують до найважчих партій і кон-цертів, де вона співає речі, яких зви-чайний співак не розкусить. Уяви собі, що гіпермодерний твір Гіндеміта з та-кими місцями, які співає вся публіка в залі, пройшов щасливо, — за сло-вами критики — якраз завдяки За-рицькій, бо славний італійський тенор, партнер Гени, — не надто там попи-сався! Та більше того! Композиція Альбана Берга „Анзіхтскарте“, яка 1912 відспівана й відограна вперше, — ганебно провалилася й якої ніколи не повторили з-за браку відповідного ви-конавця, — вставили недавно в про-граму концерту тільки тому, що За-рицька піднялася відспівати її...

— І що? Теж завалила?

— Якраз навпаки! Так, як колись Соломія Крушельницька врятувала Пуччінієву „Богему“, так Євгенія За-рицька реабілітувала „Анзіхтскарте“! Можеш уявити собі Бергову вдячність Гени!

Так розмовляючи, доїхали ми ме-тром до „Пале Руаяль“, де Іванка не забула купити китички фіялок, які вже з кінцем зими появляються в паризь-ких квітарок. Звідти ми швиденько перебігли попри Лювр до будинку ч. 5 на вул. Жана-Жака Русо, й підняли-ся вікном на п'ятий поверх. „Мадму-азель“ запросила нас у вітальню. Ви-гідні меблі, дискретне світло, форте-піан і Гена, така ж гарна чорнявка з голубими очима, якою вона чарувала нас зі сцени „Музичного Інституту“ у Львові. Ось ми вже й розмістилися, хто де, й так у трійку — (так якось дивно: славна співачка, славна маляр-

ка і я, скромне „грязіпюрко“) — роз-мовляли на різні теми, а радше пере-скакували з одної на одну. Тільки де-коли вдавалося мені кинути якесь за-питання Гени — на Іванчину думку — дуже недискретне й неделікатне.

— Якими мовами ти співаєш? Бо чула й читала, що маєш виступати в „Євгенії Онегїні“...

— Я співаю завжди в оригіналі! Крім італійської, англійської, німецької й французької, співаю всіма словянськи-ми, а оце тепер доводиться мені ви-вчити малярський текст для співання чардашу теж у оригіналі!

— Чи завдяки цьому твоєму козирю пішли тобі на руку й нагнали теж у-країнські платівки, побіч інших?

— Та це ж була моя умова! Я їм проспіваю які завгодно пісні, але зате вони мені награтуть мої пісні...

— А тепер даруй за недискретцію — тут Іванка випила склянку води, яка непомітно, разом з кавою й тістечка-ми, приїхала на столику з колішатка-ми, — чи ти дістаєш високі гонорарі?

— Я завжди беру високі гонорарі, зокрема ж за важкі твори, над якими мушу добре напрацюватись. Задля них я ризикую своєю кар'єрою, бо ж можу провалитися разом з ними! У таких випадках ставлю такі дуже тверді у-мови... — й Гена чарівно посміхну-лася, а Іванка легше відітхнула, та й сама запитала:

— А коли можна буде послухати у-країнських пісень у вашому виконан-ні?

— Саме тепер починаю накручувати український мікросійон і мене впро-довж десяти днів не можна буде ні ба-чити, ні чути. Це страшна робота! Не-має нот, немає партитур, немає обрі-бок у модерній формі — саме того всього, чого вимагає фірма. Чи пові-рите, що іноді доводиться мені самій щось догармонізувати?! Та й смаки чужинецької публіки й критики такі часом дивні...

— Чому дивні? — перепитали ми обидві з Іванкою.

— Бо їм часом подобається те, чого ми найменше сподіваємося!

Ми вже попросилися, коли я при-гадала:

— А знімки? Покажи нам знімки!

Ми завернули ще раз до вітальні, а Гена розсипала на широкому тапчані купу світлин у найрізноманітніших по-зах з різних виступів, концертів, у ве-чірних туалетах і театральних костю-мах. Тут уже мала поле для попису Іванка:

— Мені дуже подобалися оці світ-

Євгенія Зарицька
Eugenie Zaritska, one of the best
young women singers of Europe.

лини в костюмах... І ще, чи знайшло-ся б у вас трохи часу на позування?

— З великою приємністю, але що-йно після накручування! Це честь для мене мати портрет вашої кисти...

— А для мене такого моделю...

— Ну, поки ви собі правите комплі-менти, я вже вибрала знімки — ту-ось для „Нашого Життя“, а цю для себе! Можу подякувати?

— Ну, вже візьми, візьми й при цій нагоді привітай від мене редакцію й читачок цього цікавого жіночого жур-налу, який з залюбки читаю.

**

Другі мої відвідини в Гени відбу-лися зовсім інакше. Я написала їй ли-ста з проханням прийняти участь у концерті, який хоче влаштувати „Союз Українок“. У відповідь на те, вона відповіла, що про таку справу най-краще поговорити, а коли б я при-йшла до неї такого-то дня, то й мати-му нагоду почути вперше її мікро-сійон.

Перспектива була дуже приємна і я, пообіцявши чоловікові золоті гори за сидіння цього вечору з дітьми, причепурилася нашвидкуруч і поїха-ла в Париж.

Застала я в Гени цим разом ціле, невеличке, товариство українців, які, як і я, горіли цікавістю слухати над-звичайного концерту: українських пі-сень та ще й у такому виконанні!

На жаль, мені не під силу передати враження від її співу! Нижньківський (зокрема ж чудова „Засу“ і трембі-то“), „Комар“ — Колес... далі „Ко-лискова“ Барвінського й у чудовій гармонізації Вериківського „Ти кро-пивко, ти зелена“, врешті чотири пі-

сеньки в обробці Ревуцького — складають першу частину мікросйону. У другій коронне місце займає Кудрик, якого Гена наділює особливою симпатією. Ось яка трапилася історія з його ж „Колисочкою“:

— Яюсь у Римі, — розповіла Гена — переглядала я „Етнографічний збірник“ Ф. Колесси й у ньому знайшла „Колисочку“, яка дуже мені подобалась. Я шукала композитора, щоб мені це згармонізував, але це був час війни... Згодом робила я порядки в моїх нотах і на мое превелике здивування й радість найшла цю саму „Колисочку“ в обробці Буся Кудрика та ще й з дедикацією мені. Під дедикацією стояла дата: „Львів, 1938 р.“. Можете уявити собі мое зворушення й вдячність для коханого професора!

Обробки народних пісень Балтаровича, Стеценка й Лисенка („Ой не світи місяченьку“) закінчують другий цикл мікросйону. Ми напевно були б просили повторити цілий концерт від початку, коли б не пізня година. Я все ж таки ухитрилася витягнути Гену до другої кімнати та зробити з нею „інтервю“. Ось воно, подане зовсім не „інтервйним“ стилем:

Не зважаючи на гімназійні та консерваторійні успіхи, Гена зовсім не думала про співацьку кар'єру. Навпаки, записалась вона на філософський факультет львівського університету. Та прекрасний інструмент у її горлі не давав спокою студентці філософії й вона вчащає додатково на семінар „дикції живого слова“ в проф. Кшижановського. Яюже ця чудова дикція їй годом придалася! А покищо, 1938 року у Відні золотилась Гена до співацького конкурсу й, несподівано для себе, здобула перше місце. Це й зумовило її дальші студії. Почалося навчання співу у Відні й закінчилося в Італії. З того часу починаються успіхи в Італії, Англії, Німеччині, Голландії, Франції, Швейцарії, Люксембурзі. Вона виступає як оперова й концертна співачка (бюро св. Кекилії в Італії та Римська й Мілянська Скаля), 1946 р. дебютує в Англії з Лондонською Фільгармонійною оркестрою, а тоді виступає в Ковент Гардені („Фігаро“ й „Кармен“). З того часу гастролує в Англії, Франції, Голландії й Швейцарії під такими диригентами як Фуртвенглер, Сабата, Гуарнері, Орманді і т. д. 1948 р. виступає в Единбурзі в „Косі ван туті“, партію якого співала вже раніше в Міляно,

Велика втрата

Недавно померла членка 46 Відд. США Мгр. Марта Візерканюк

The late Martha Wizerkaniuk, member of Branch 46 of UNWLA at Philadelphia, who passed away several weeks ago.

Українську громаду Філадельфії несподівано прошибла вістка про смерть молодой ще й надійной людини. Вірити не хотілось, що Марта Візерканюк уже відійшла у розквіті своїх сил. Але такою була воля Всевишнього і з по-

Неаполі, Римі, Венеції, Екс ен Прованс і Базелі. Рік пізніше співала в опері Альбана Берга „Люлю“. В роках 1950-52 знову заангажувала її Мілянська Скаля, а тоді запросив її Стравінський до його ж „Короля Едипа“ в рямах УНЕСКО в Парижі. Далі вже не зрахувати всіх цих першорядних імпрез, концерт-бюро і опер, у яких виступає по сьогоднішній день українка — Євгенія Зарицька.

Був найвищий час мені йти. Я так і вийшла „по-англійськи“, завидуючи решті гостей, які при смачній перекусці (мініатюрні речі на малих тарілках, а круглий столик застелений серветою — але якою! — такої вишивки я здається, ніде не бачила!) обговорювали тільки-що прослуханий концерт! Але, що ж ти зробиш, нещасна провінціялко! Останній автобус!

Люба Вітошинська

корою прийняла родина і приятелі цей удар.

Марта Візерканюк жила тільки 43 роки. Але її недовге життя було позначене твердим усиллям нашої доби. Вона була дитиною свого часу: привчена до зусиль, вона вміла пробити собі шлях в усяких умовинах. І її осяги були незвичайні.

Походила з священничой родини Терлецьких, що жила на Покутті. Змалку зрослася з українським селом і вже під час гімназійної науки в Станиславові віддавала йому свої сили. У Винограді й Кобаках, де проживали її батьки і де її мати оснувала Кружки Союзу Українок, вона літньою порою організувала аматорські вистави і дитячі садки. Належала до Пласту і Марійської Дружини

По закінченні гімназії не могла помимомо всіх старань дістатись на медицину. Тому шукала практичного звания, щоб могла прислужитись селу. Закінчила вищий однорічний господарський курс „Труду“ і стала вчити у господарській школі в Шибалині коло Бережан. Незабаром пізнала мгр-а Володимира Візерканюка, що став її дружиною.

Молода пара поселилась у Тартакові, де купили аптеку. Тут Марта стала працювати, привчаючись до аптичного діла. Під час війни перенеслись до Львова і Марта використала те, щоб почати студії фармації, де й закінчила їх. Военні події закинули родину Візерканюків до Відня. Тут Марта Візерканюк записалася на університет і закінчила його з дипломом фармацевта.

Віденський диплом відкрив їй в Америці дорогу до фахової праці. Правда, спочатку довелось їй, як і іншим фахівцям, робити підрядну роботу в лабораторії. Але її здібності й фахове знання скоро звернули на себе увагу. У каледжі Джиферсона професор де Мейо затрудив її при біохемічних дослідках. Їй довелось читати багато фахової літератури, щоб доповнити своє знання у цій галузі. Але її сильна воля і природна здібність переборили ці перешкоди. Професор цинив її співробітництво і завжди відмічував її частину в своїх наукових осягах.

Марта Візерканюк була членкою 46 Відділу США у Філадельфії, де допомагала своїй матері, п-ні Зиновії Терлецькій, в імпрезах і починах. Там пізнало її членство США, як вироблену громадську одиницю й цинило її допомогу. Тому разом із родиною оплакує втрату цієї надійной сили. Л. Б.

По Міжнародній Жіночій Виставці

Знов проминула щорічна виставка, що стягає великі маси публіки в Нью-Йорку. Про участь Союзу Українок Америки вже була обширна згадка в ч. 9 „Н. Ж.“ Як можна було сподіватись — комітет СУА вивязався справно зі своїх завдань. У день відкриття виставки українські станки викликали захоплення.

..Улаштуванням станків СУА зайнялась п-ні Мирослава Гординська. Її вироблений смак і добре знання нашого народного мистецтва показали дорого. В одному розгорнулися скарби народного мистецтва, як бачимо на стор. 17. Особливою atrakцією була тут постать молодиці в чудовому завою та старовинна сільська скриня із збірки у Стемфордї, яку комітет СУА дістав за ласкавою згодою Преосвященного Кир Амброза. Другий станок розгорнув дрібні вироби народного мистецтва та українське печиво для продажі. Гарне впорядкування цього станку також притягало. Весь товар був розложений у освічених габльотках, а на зеленому тлі стін пишалось лиш кілька гарних предметів. Та осередком цієї декорації була невеличка козацька світлиця з чудовою сценкою привітання гостей. Усі ляльки-постаті у стилевих строях XVI. ст.

Оба станки розпоряджали також друкованим матеріялом. Невелика летючка англійською мовою подавала відомості про наше народне мистецтво. „Жінка України“ подавала відомості більш зацікавленим, а фахові поради про українську кухню можна було зачерпнути з книжки *Ukrainian Cookbook*.

Окрім цих двох станків влаштував Жіночий Виставовий Комітет ще третій, що виставив кращі зразки українського образотворчого мистецтва. Із них найбільше впадали в очі „Ворожба“ Галини Мазепи і „Мадонни“ Петра Холодного і М. Черешньовського. Але й крає-

види Мороза та „Великдень“ Труша приваблювали публіку. Дбайливо виданий каталог пояснював картини.

Відкриття виставки відбулось дня 5. листопада. Комітет СУА заступала його голова п-ні Катерина Пелешок, окрім того були присутні члени Комітету пп. Гординська, Рожанковська, Гошовська і Кізіма, також голови комісій пп. Котлярчук, Бродин, Макарушка, Пастушенко.

Розпочалась праця на виставці, що була відчинена щодня від 12 год. вполудне до 10 вечора. Членки Комітету встановили дижури. Розмови з публікою, інформування, продаж — ось щоденне їх завдання. Окрім того щодня є показ народного вбрання різних народів і в ньому виведено також український стрій.

У щоденних дижурах взяли участь: пп. Бенцаль, Бродин, Вишивана, Воевідка, Головей,

Зарицька, Йонда, Каревич, Кашубинська, Кенней, Кізіма, Котлярчук, Кравчук, Мартин, Луців, Марусевич, Навроцька, Никифорук, Пастушенко, Раковська, Робіцька, Салдан, Соболь, Серафин, Свенсон, Савчинська, Терлецька, Штига. Деякі зі згаданих членок СУА виступали в показах носі. Та найбільше праці у підготову виставки вложили чотири членки 64 Відділу — пп. Пастушенко, Кашубинська, Воевідка і Салдан.

У суботу українки взяли участь у програмі виставки. Союз Українок Америки випроводив дитячу танкову групу Ніни й Володимира Бакадів, що з настроєм і життям відтанцювала кілька народніх танків. Жіночий Виставовий Комітет вивів також кілька точок, а між ними найбільш успішно український балетний танок школи В. Переяславець.

Виставку закрито дня 11. листопада. Вислідом можуть бути

Із виступу Союзу Українок Америки на Міжнародній Жіночій Виставці в Нью-Йорку

Станок із продажною предметів українського народного мистецтва й печива
The display of folk-art by the Ukrainian National Women's League of America at the Women's International Exposition in New York.

вдоволені всі, що причинились до виступу. Щорічна зустріч українських жінок із публікою Нью Йорку стає все кращою. Як під оглядом виставлених експонатів, так і закріплених знайомств і переведених розмов. Залишився також невеликий дохід, що повинен послужити для розбудови дальших подібних виступів.

Із Міжнародною Жіночою Виставкою є зв'язані різні інші зустрічі з американським світом. Наприклад дня 17. жовтня учасниці Виставки були запрошені на чайне прийняття до мейора міста Нью Йорку. Союз Українок Америки репрезентували там п-ні Катря Пелешок, голова Комітету і пп. Марія Макарушка, Мирослава Вишивана й Анастасія Бродин, членки. А дня 31. жовтня голова Інтернаціонального Інституту п-ні Адел Скат влаштувала інтервю репортерки „Нью Йорк Телеграм енд Сан“ із представницями національних груп Виставки. Були там відпоручниці польських, малярських, чеських, румунських, естонських, лотиських жінок, від Союзу Українок Америки прибула п-ні Катря Пелешок. Кожна з покликаних представниць висказувалась до подій у Польщі й Мадярщині, окрім того розказувала про поставу й боротьбу свого народу.

Із цього видно, що Міжнародна Жіноча Виставка дає підставу не тільки до культурницької пропаганди, але й політичної інформації.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ І ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ, УВАГА!

Окружні Зізди СВА виказали, що багато членок СВА ще не передплачують „Нашого Життя“. Чи можуть вони збагнути без цього життя організації? Журнал є лучником між членками та висказує їх погляди і потреби. Окрім того дбає про їх практичні життєві завдання.

Тому подбайте про те, щоб членки передплатили „Наше Життя“! Найкраще пригадати це їм на сходинках Відділу та відразу зібрати передплату. На бажання вишлемо Вам список передплатниць із Вашого Відділу!

Про вислід Ваших старань будемо повідомляти в „Нашому Житті“.

† Посмертна згадка НЮАРК, Н. ДЖ.

Великий доказ зрозуміння для своєї праці дістав недавно тому 28 Відділ СВА в Ньюарку.

Марія Маєргофер, родом Рона, що померла у вересні в Ньюарку, полишила у своєму завіщанні суму 200 дол. для цього Відділу.

Марія Маєргофер не була членкою 28 Відділу СВА. Вона переїхала на постійне до своєї приїхала на постійне до своєї сестри п-ні Р. Попелюк, у Ньюарку. Хоч не була членкою, проте часто приходила з сестрою на імпрези Відділу. Це була погідна, щира, привітна жінка й тому членки з нею заприятимались. Видно, що й вона добре почувалась серед членок цього великого Відділу, де в доброму порозумінні співпрацюють із собою давні й нові. Перед своєю смертю переказала через сестру свій дар на цілі Відділу. Це великий доказ зрозуміння і признання з її боку і може послужити прикладом для інших.

Управа 28 Відділу ухвалила призначити половину записаної суми — на Дім СВА у Філадельфії.

Нехай ця цеголка Дому СВА буде невягучою квіткою на могилі покійної Марії Маєргофер! Вічна Їй Пам'ять.

Олена Гординська
секретарка

ДО БІБЛІОТЕЧНОЇ ЗБІРКИ

Передріздвяний час заводить нас часто до книгарні. Розглядаємо полиці з дитячими книжками, провірюємо, що б то купити нового нашій дитині. Чи подумаємо при тому про дитину залишенців, що прагне та кож рідної книжки?

Провірмо також книжкову збірку нашої дитини. Може є в ній уже прочитані книжки, що з них вона „виросла“? Тоді могли б ми спакувати й вислати їх на адресу голови ОУЖ п-ні О. Павловської, що її нижче подаємо.

Mrs. Olga Pawlowska, Dachauerstr. 9, München 2, Germany, з допискою „Books“.

ПО Д Я К А

Волею Всевишнього відійшла від мене улюблена й єдина моя дочка Марта. Важкий цей удар перенесла я з покорю й щиро вдячна всім, що допомогли мені його перенести. В першу чергу дякую українському священству Філадельфії, що перевело похоронний обряд. Дякую рівнож приятелям, що піддержували мене у важкому горю, як п-во Блавацькі з родиною та пані Котович із родиною. Глибоко зворушило мене, що приятелі дочки приїхали, щоб узяти участь у похоронному обряді. Зокрема дякую представницям Централі СВА, а то голові її пані Олені Лотоцькій та урядничкам, як і нашому гостеві пані Ірині Павликовській, за вияв співчуття та участь у похороні. Щиро вдячна я 46 Відділові СВА і Марійській Дружині за вінці й Богослуження. Рівнож хочу висказати подяку за опіку пані Марії Насевич під час похорону, що його вона так уважно і дбайливо перевела. Нехай Господь винагородить Вам за все добро.

ЗИНОВІЯ ТЕРЛЕЦЬКА, мати
з родиною

Лицем і серцем до України

Від нашого виходу з рідного краю усі жіночі організації клали собі як головне завдання змобілізувати українське жіноцтво, піднести і виробити його громадську зрілість, щоб віддати усі свої скріплені сили для допомоги Україні.

Ці завдання були і є основною підставою створення Світової Федерації Українського Жіноцтва, яка, об'єднуючи зорганізоване українське жіноцтво в світі, мала діяти для оборони і в користь українського народу та допомагати на своєму відтинку праці — змаганням українського народу.

Перші роки діяльності СФУЖО — це скріплення поодиноких організацій та вироблення повної єдності для спільної ідеї, для відчуття потреби мати одну українську репрезентацію, що боронила б позиції української жінки серед жіноцтва світу.

Коли тільки скріпились українські жіночі організації, СФУЖО почало свою працю серед жіноцтва вільного світу, шукаючи приятелів, що розуміли б положення української жінки і давали б їй моральну підтримку. Тому то й увага СФУЖО в останніх роках була звернена в великій мірі на працю серед чужинного жіноцтва, на співпрацю в міжнародних організаціях та опрацювання в них тих проблем, що їх видвигала дана хвилина та події в Україні. Праця та була підтримана виступами жіночих організацій в усіх країнах. Тут слід згадати річницю двадцятиліття голоду на Україні, протест проти насильного вивозу української молоді на Казахстан, деклара-

ція з нагоди 70-ліття жіночого руху, декларація з нагоди роковин Переяславу, та загальні інформації про положення української жінки в таборах праці ССРСР та серед політичного гнету на рідних землях.

Поважний зворот і новий поштовх праці СФУЖО дали події в останньому році. Вже з приходом перших поворотців прийшли відомості про небувалі тягарі і моральне і фізичне нищення українського жіноцтва по таборах праці ССРСР. Але й рівночасно усі підносили з великим признанням їх героїську поставу, їх високий моральний рівень та спротив, що дозволив їм не зрадити тих ідей, з якими вони вийшли зі спільної боротьби. І не зломилі їх ні режим, ні моральні утиски, ні фізичне винищування. Вони лишилися вірні своїй святій вірі і змаганням українського народу до свободи. А ще далі прийшли точні інформації про героїську смерть п'ятсот жінок у Кінгірі, яка своєю величиною стала поруч великих вчинків Базару і Крут та запалила жіноцтво в вільному світі стати з цілим громадянством до масових протестів, щоб відкрити світові очі на події, що діються в таборах Советського Союзу.

Ця подія потрясла так усім громадянством у вільному світі, що не було країни, де жіноцтво не підняло масових маніфестацій, як протест в обороні української жінки в таборах ССРСР.

Невдовзі по тім прийшли листи від жіноцтва з невірничих таборів, що можуть бути прикладом того, як людина може

вповні віддати усе в боротьбі за свою ідею. З фактів, переданих поворотцями, і листів, які наспіли від жіноцтва, ми могли відчутти цей **високий моральний рівень людини**, яка визволилася з усякого привязання до людських потреб і до життя, а яка з повним спокоєм і як самозрозумілу річ віддає себе на службу ідеї.

І тому перед нами виростає завдання ще сильніше скріпити свої сили та доложити всіх зусиль, щоб допомогти українській жінці на рідних землях в її боротьбі за права народу і людини.

Переживаємо тепер такі події у світі, а головне на сході Європи, що ми можемо бути кожної хвилини поставлені перед нові безпосередні завдання допомоги українській жінці в краю. Мусимо бути готовими і заздалегідь упорядкувати свої сили й фонди, щоб діяти негайно. А вже і в теперішній хвилині маємо досить поважних даних, щоб освідомити світ про те, які жертви дає тепер український нарід і українська жінка. Ми повинні також поспішити їй з моральною обороною, як і безпосередньою матеріальною допомогою.

Щоб ці завдання подолати і бути приготованими на всі можливі події, Головна Управа СФУЖО порішила створити **основний фонд** і назвати його „Фондом П'ятсот“. Перший підняв цю ініціативу Союз Українок Америки, що проголосив у себе створення цього фонду. Ми є певні, що й усе жіноцтво в світі зрозуміє і піддержить цю ініціативу. По довгих роках наших змагань і нашої

Заробкова праця матері

Комісія Прав Жінки при ООН під час своєї сесії у березні ц. р. обговорила ролю жінки в економічному житті. До цієї справи підійшли з різних сторін: фахового вишколу, частинної праці та можливостей праці старших жінок та її економічних прав. Але найбільше уваги присвячено зарібковій праці матері. Ця економічна потреба потягає за собою важкі наслідки й тому вільний світ над нею серйозно застановляється.

Дискусія виявила два становища. Одне видвигало безоглядну боротьбу жінки за рівноправність, щоб поширювати здобуті дотепер права. Його піддержували великі міжнародні центральні, частина Комісії Прав Жінки, а між ними й представниці СССР та сателітних країн. Друге становище підносило потребу йти повільнішим шляхом. Здобуття економічних прав для матерей, що втрачають через те вплив на домашнє вогнище, не є вказане за всяку ціну. Завдання і діяння матері є поважним чинником у суспільстві і їм треба приділити належну увагу. Це становище заступав між іншими також Світовий Рух Матерей (М. М.

незмінної постави у відношенні до нашого ворога ми стаємо перед ширшими можливостями як коли-небудь, нести моральну піддержку та оборону української жінки в її тяжких змаганнях. Що більше, може тепер у виду подій на сході знайдемо ще більше зрозуміння серед жіноцтва вільного світу для тих справ. До цього йдуть і найближчі плани Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Ми певні того, що стрінемо піддержку жіноцтва цілого світу та зможемо поставити і безпосередню допомогу українській жінці. Перед нами можливість стояти лицем і серцем до України. Ми віримо, що українське жіноцтво усього вільного світу є з нами.

Ірина Павликовська

М.), що зложив у тій справі писемну декларацію.

Голос М. М. М. не пролунав надаремне. Декларація появилася у публікаціях ООН і вже на слідуєчу сесію Комісії Прав Жінки заповіджено таку тему: „Жінка-господиня й мати, що працює зарібково. Як облегшити її завдання?“

Виховна і господарська праця матері ще не знайшла досі належної оцінки у суспільстві. До цього змагає Світовий Рух Матерей на своїх конгресах і студійних днях. У мозольній науковій і дослідній праці вдалось уже встановити певні дані про вартість і вагу цієї праці. Тепер послужать вони для оборони прав матері на міжнародньому ґрунті.

Комісія Прав Жінки звернулася до всіх не-урядових організацій з проханням — зібрати якнайбільше даних про цю справу. Світовий Рух Матерей, уже розписав анкету про зарібкову працю матері. Тією дорогою можемо й ми, українське жіноцтво подати відомості про себе. Тому розсилаємо анкету М. М. М. до наших членів-організацій з проханням якнайскорше на неї відгукнутись. Л. Б.

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТУ

У звіттовленні з 25-літнього ювілею Українського Золотого Хреста, що появилось у ч. 9 „Н.Ж.“ через недогляд пропущено такий уступ:

Дня 2. вересня по полудні культ. освітня референтка УЗХ д-р Галина Лашенко виголосила головну доповідь Зізду п. н. „Український Жіночий Рух і УЗХ“. У ній зясувала дуже чітко призначення української еміграції в обличчі сучасної політичної дійсности. У цьому жіноцтво має свою окрему місію, а Український Золотий Хрест зокрема. На думку доповідниці УЗХ повинен скріплювати червоно-хресну роботу, яка в часі миру проходить непомітно, але при найменшій зміні політичної ситуації може відкрити їй широке поле праці. Доповідь д-р Лашенко зустрів Зізд із великою увагою, приймаючи зміст її, як вказівку на майбутнє.

Історичний календар

ГРУДЕНЬ

Введення в Храм Пресвятої Богородиці.

310 р. від смерті київського митрополита Петра Могили (1646 р.).

20 р. від смерті Василя Стефаника (1936 р.). Визначний український письменник.

Св. Андрія Первозванного, основоположника української церкви. Воротиння.

100 р. від нар. Миколи Садовського (Тобілевича) 1856 р. Визначний український артист, корифей української сцени.

Св. Миколай Чудотворець. Свято-Миколаївські імпрези для дітей. „Слава Богу в небі, і на землі спокій, в людях уподобання“. (Єван. від св. Луки, п. 2, 14). В Україні кажуть, що св. Миколай і св. Варвара заповідають зиму. „Варвара снігом постелить, а Миколай морозом стукне“. Іздять санками, дітям дають подарунки від св. Миколая. Він опікун сиріт і бідних.

90 років від нар. Любови Ліницької (1866—1924). Артистка. Корифей Українського Театру Кропивницького.

Підсумки річної праці — збори організації і товариств.

Д-р Галина Лашенко
культ.-освітня референтка
СФУЖО

ОСОБИСТЕ

Нашій містоголові в Австралії, п-ні мгр. Ірині Пеленській, у великому горю, що зустріло її внаслідок смерті її чоловіка, складаємо ширий вираз співчуття. Нехай Господь Бог кріпить її у важкому нещастю й дозволить перенести цей удар.

УПРАВА СФУЖО

ПРАЦЯ ДЛЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Бажаючи подати якомога повний матеріал про громадських діячів, що були переслідувані, вивезені чи знищені більшовиками, Комісія збирання матеріалів для ЕУ прохає всіх, що знали б про таких — зголошувати їх дані. Потрібне ім'я, прізвище і повний життєпис, але в разі неповних відомостей будемо вдячні за кожну, хочби й найменшу вістку.

Олена Залізняк, голова

Із життя наших централей

ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК АНГЛІЇ

Дня 4. жовтня відбулись у Манчестері в домі СУБ-у загальні збори ОУЖ. Докладний звіт із праці ОУЖ за останній рік дає перегляд праці товариства.

ОУЖ начислює тепер 14 Гуртків у різних містах Англії. Головна Управа відбула у звітному році 5 засідань та перевела зїзд голів Гуртків. Голова ОУЖ п-ні Олена Монцібович відбула 14 організаційних поїздок.

Праця ОУЖ обіймає кілька ділянок. У кожній із них виказані певні осяги, що дають запоруку дальшого розвою. Тому варто приглянутись до них, щоб зясувати собі спромоги організації.

Виховна ділянка поставлена на першому місці. Вже в попередньому році Гуртки ОУЖ дали поважну піддержку дитячим садкам і школам українознавства. Цього року управа зорганізувала два курси для садівничок, щоб вишколити відповідні сили. Курси закінчило 12 садівничок, що зараз же включились у працю при садках.

Суспільна опіка (реф. п-ні Т. Перебийніс) стала також поважною ділянкою праці товариства. Члени управи взяли під свою опіку хворих у шпиталях у своїх місцевостях, а Гуртки у своїх. Хворих українців відвідували й піддержували на душі. Також допомога залишенцям розгорнулася у формі висилок одягу й харчів. До цієї акції причинились також англійські часописи, що проголосили заклик до збірки. В цілості вислано 17 пачок вагою по 22 ф кожна та 10 пачок із рамени „Харітасу“.

Народне мистецтво (реф. п-ні А. Добрянська) — це нова ділянка, що знайшла широке зрозуміння серед членок. Бажаючи створити постійну виставку нар. мистецтва, управа звернулася із закликом до членок, щоб склали пожертви з виробів нашого народного мистецтва. Прибуло так багато предметів, що управа закупила на те шафу, яка стоїть у світлиці СУБ-у в Лондоні. У квітні переведено перший в Англії курс писання писанок, в якому взяло участь 30 осіб.

Культурно-освітня ділянка (мгр. О. Гоцька) працювала дуже оживлено. Вислано матеріали для наших свят:

на свято Миколая, Андрія, Різдво, Новий Рік, свято Жінки-Героїні та свято Матері. Для інформування жіноцтва служила жіноча сторінка в „Українській Думці“, яку редагувала голова ОУЖ п-ні О. Монцібович спільно з культ.-освітньою референткою мгр. Оленою Гоцькою. Перша жіноча сторінка появилася у січні 1956.

Гарно поставлено звязки з чужинцями (реф. п-ні Л. Голубович). Референтка розгорнула їх інформаціями в англійській пресі та кореспонденцією з чільними представниками англій-

пилось також організаційно. В новому правильнику поставлено по новому справу членства: ОУЖ гуртує як членок, так і не-членок СУБ-у (Союз Українців Британії). Це відкриває доступ усім українкам Англії об'єднатись у свою жіночу організацію. Ріст організації вимагав також власних фінансів. Донедавна членки ОУЖ не платили вкладок, бо були членками СУБ-у, а ОУЖ користувався субвенцією СУБ-у для своєї праці. Та зміна правильника, коли до ОУЖ могли приступити також не-членки СУБ-у,

Управа Обеднання Українських Жінок Англії: Перший ряд: пп. О. Гоцька, А. Сесь, О. Монцібович, П. Голубович. Другий ряд: пп. Н. Остапюк, О. Роснецька, Т. Перебийніс.

The Executive Committee of the Association of Ukrainian Women of Great Britain.

ського світу. Окрім того звернулася з анкетною до чужинок, одружених з українцями, щоб цим шляхом виявити їх зацікавлення та звязати їх з українським життям.

Як бачимо з вичисленого — управа й члени ОУЖ виявили багато здорової ініціативи й енергії та перевели багато корисних починів. Це молоді жінки, повні запалу й охоти до праці. Тому треба відмітити ОУЖ між членами-організаціями СФУЖО. Їх праця — це вияв справжньої постави української політичної емігрантки.

Обеднання Українських Жінок скрі-

захитала цю засаду. На зїзді голів у Манчестері справу передискутовано й ухвалено окрему членську вкладку, що обов'язує тепер кожну членку ОУЖ.

До нової управи увійшли: п-ні Олена Монцібович, голова, п-ні Агафія Добрянська, містогорова та референтка нар. мистецтва, п-ні Марія Цебрій, секретарка, п-ні Любомира Голубович, суспільна опіка, п-ні Богданна Крушельницька, культ.-освітня референтка, п-ні Анастасія Остапюк, скарбничка, п-ні О. Роснецька, звязкова зі СФУЖО.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

The Revolt in Hungary

The armed revolt of the Hungarian people against the Soviet occupation has shaken the whole Free World. The press has been following breathlessly the heroic struggle, and reporting on it minutely. From these reports we gather about the attitude of Magyar women who have been assisting the rebels, clutching hand grenades and making Molotov cocktails. Margaret Higgins, the foreign correspondent of New York Herald Tribune, who has recently been granted the 1956 Achievement Award of the American Women's Association, said in her telegram from Budapest that "the real women of achievement of 1956 were the women of Hungary."

The Ukrainian women understand this profoundly. For the Ukrainian people are under bolshevik yoke not 12 but over 36 years by now. These have been the years of excruciating sufferings, however, the resistance of the people has never ceased. The Ukrainian women went through many a rising in arms, through various ways of resistance. To mention only their active and passive resistance to collectivization of the Ukrainian farmers. As is known, this resistance had been crushed by an artificial fraudulent, government-made famine which had cost the Ukrainian people 7,000,000 lives.

During World War II, when Ukraine was overrun, first by the nazis and then by the bolsheviki, the Ukrainians organized the Ukrainian Army of Resistance (UPA) which has been combating the invaders ever since. There have been many women in its ranks who have been serving as nurses, couriers and commissar-

ies. They all have had military training, and have been able to handle arms in emergency. Many of them have given their lives defending underground posts and hospitals. Numerous Ukrainian women have been deported to concentration camps in Siberia and Kazakhstan. Yet even there they refused to abandon their will to resist the enemy of the Ukrainian people. Even as compulsory slave laborers they have been organizing strikes and have been leading in organizing stubborn resistance against the prison authorities.

Last spring a grim news came from behind the Iron Curtain — about the frightful murder of 500 Ukrainian women during the strike in the concentration camp at Kingir, in the moment when they, linking their hands to one another, marched, singing a song, against the unrushing tanks. This news was brought to the Free World by the Hungarian physician, Dr. Varkony, who as one of the inmates of the Kingir camp had witnessed this slaughter, and has deeply felt and understood it.

Hence in the moment when the people of Hungary are bleeding, and the thousands of Hungarian youth are being deported to remote concentration camps of Russia, the Ukrainian women have sympathy with them and full understanding for their cause. Witnessing the tragic events our hearts are bleeding. For we are still suffering the very same tormenting under bolshevik barbarians. But this is not going to break our determination to work for freedom of all peoples in all countries.

Therefore, we call upon all women who escaped from countries

enslaved by red Moscow: Get ready! Our mission in the Free World summons all our strength. The struggle against the bolshevik tyranny is bringing together all freedom-loving peoples for united action! The Free World understands already the danger and is willing to help!

Hungary is not defeated no matter how many tanks will still be brought to Budapest. Red Moscow can kill many rebels, but it shall never succeed in killing the spirit and the will of the nation to be free and independent from the tyranny of invaders.

RENOWNED UKRAINIAN SINGER IN EUROPE

A recent concert at the international festival in Luzerne, Switzerland, directed by the German composer Hindemith, has again marked off with distinction the singer Eugenie Zaritska. This young Ukrainian artist studied in Vienna and Italy, and now resides in London.

Her beautiful soprano is heard often in the music halls and on the radio of Europe. Her latest rendition of Hindemith's composition prompted the European press to honor her by a mark of preference.

Eugenie Zaritska was born at Lviv, West Ukraine. After graduating from the school of music at Rome, she made her debut in La Scala, Milano, and in 1946 with the Symphonic Orchestra of London. Ever since she has been touring England, France, Holland and Switzerland. Her presentations are always new since her charming voice and subtle musicality are actuating her to ever harder tasks. This moment has been stressed by the critics on occasion of her latest appearance in Switzerland.

NEW YORK WOMEN'S FOLK ART EXHIBITION

Visitors from around the New York area who make the annual trek to the Park Avenue Armory in hopes of picking up a little treasure to add to their Ukrainian folk art collection, or to give as a special Christmas gift, certainly were not disappointed this year. Many thanks are due the ladies of the Soyuz Ukrainok headed by Mrs. K. Peleshok who stocked their Ukrainian booth with a lovely collection of modern Ukrainian ceramics, embroideries, dolls, wood carvings and other samples of the modern handicraft of Ukrainian women now in this country. It was a pleasure, after so many years of searching for examples of Ukrainian handicraft — to see such a wealth of fine things to choose from. It was a pleasure too, to watch non-Ukrainians appreciate the good taste — of the booth, of the designs in the handicraft, of the entertainment, of the costumes and, of course, of the charming ladies.

An added fillip of pleasure was the exquisite shadow-box miniature of the interior of a Ukrainian home of the Kossack Era, work of Mira Hordynska. Here was very tangible evidence that our culture is not recent thing. This, as well as some fine costumes and one or two of other Ukrainian things displayed at this year's Women's International Exhibition of Folk Arts and Crafts, deserve a permanent exhibit room somewhere in New York. Why not at the fine Ukrainian Institute on Fifth Avenue?

Soyuz Ukrainok also loaned the museum pieces of rare handwoven textiles and costumes displayed in a separate booth, about which an informative pamphlet gave interesting notes.

For the visitor's pure enjoyment was the booth sponsored by the New York Ukrainian Women's Exhibition Committee, where this year's exhibit took the form of an art gallery, showing the works of modern Ukrainian painters and sculptors. A fine catalogue of the works displayed was free for the asking. Interesting

The display of folk-art by the Ukrainian National Women's League of America at the Women's International Exposition in New York.

was the modern dress of the ladies in attendance at the booth. Each attractive gown was adapted from parts of the Ukrainian costume.

Ukrainian entertainment was regularly provided during the week, and climaxed on the final Saturday, Ukrainian Day, with the Walter and Nina Bacad Dance Groups performing for the afternoon program. The fine evening program included the Roman Levitsky Bandurist Ensemble, soprano Hanna Sherey, and the ballet ensemble of the Valentine Peryaslavetz Ballet School.—**M.M.** ("Svoboda" Weekly.)

UKRAINIAN-AMERICAN LEADERS MET WITH DULLES

WASHINGTON, D. C. — American leaders of various groups of Ukrainian ancestry, representing about one and a half million citizens, met Oct. 24, 1956, with Secretary of State Dulles for a 45-minute conference on foreign policy issues dealing with Communist colonial imperialism and Eastern Europe.

Members of the group conferred with Mr. Dulles on a wide range of problems and their reaction was unanimous in regard to the satisfactory conduct of the meeting and the frankness and sincerity with which the Secretary treated the many questions posed by the group.

The Ukrainian organized women were represented by Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA, Vice-President of the Ukrainian Congress Committee and of the United Ukrainian American Relief Committee.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

UNWLA Highlights

The events in Eastern Europe shook the entire Free World. The struggle in Egypt and bloody terror in Hungary demonstrated to the world how ardently the peoples are craving for freedom. Conflicts will continue until this longing is satisfied. Thus we must be always on the alert. A moment may come when our native land will be in need of assistance, as the instance in Hungary has shown.

Therefore, the UNWLA has resolved to create a relief fund intended to lend assistance to Ukrainian women in their struggle for freedom of the people and for human rights. This fund has been named **THE FUND OF FIVE HUNDRED**, in memory of the greatest and bravest sacrifice of the Ukrainian women.

THE FUND OF FIVE HUNDRED shall continue as the expression of our preparedness. In the name of those 500 tortured under the tanks of bolshevik barbarians we are calling on all our patriots: Let us get ready and work for our sisters and for freedom of Ukraine!

The Regional Council of Detroit, Michigan, resolved at its annual conference to initiate a campaign **to gain 500 new members**, in memory of 500 Ukrainian women murdered in Kingir.

The conference likewise decided to call on other Regional Councils to follow this example. Surely their patriotism will prompt them to effect this worthy task.

The Vice-President of your region will be representing the Central Office of UNWLA at the annual meeting of your Branch in December or January. The same pertains to the cities where the Regional Councils have already been in existence.

Please, advise them of the date of the next yearly meeting of your Branch.

Because of the increase of the cost of publishing of our magazine, **OUR LIFE**, and in pursuance of the desire expressed at the conferences of Regional Councils, the subscription for **OUR LIFE** for 1957 has been increased to \$3.00 yearly also for the UNWLA members, that is they will pay equally with the non-members.

Hence we are reminding the Officers of the Branches to pay heed to this fact when collecting subscriptions.

Our duty is also ever to remember that **OUR LIFE** has not hundreds of thousands, or even tens of thousands of subscribers, as well as no highly paid advertisements, and thus it needs hearty support by our members who should never forget to arrange collections for the Press Fund of **OUR LIFE**.

CHRISTMAS WISHES

to our

JUNIOR LEAGUE MEMBERS

THE ASSOCIATION OF UKRAINIAN WOMEN OF ENGLAND

The Association of Ukrainian Women of England held its annual meeting last October. The report of the Board showed its lively activity during 1955-56. The association has 14 branches in various localities. The organization has achieved most in the fields of education and folk-art. It is lending assistance to many Ukrainian kindergartens in Great Britain, and this year it completed a course of kindergarten teachers as there was a great need of them.

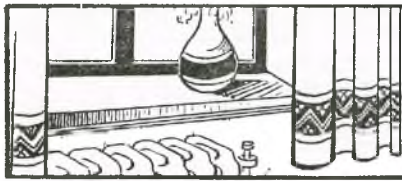
To acquaint the English with the Ukrainian folk-art, the association is engaged in forming its own collection of articles which are being donated or elaborated by its members. The collection is housed at present in the building of the Association of Ukrainians of Great Britain, in London.

Apart from this the Association of Ukrainian Women of Great Britain conducted before last Easter a course of designing Easter eggs.

The largest affiliated groups of the association are in the following cities:

Bradford, Manchester, Nottingham, Rochdale, Ashton, Totmorden, Stock-on-Trent, Derby, Blackburn, Bolton, Bery.

Mrs. Olena Moncibovich was the President of the association. Recently she was re-elected.

У НАШІЙ ХАТІ

Наша пральня

Багато наших родин уже мають свої власні доми. У них звичайно знаходиться вже окреме місце для пральні, тієї важливої ділянки господарського життя. Звичайно це буває в пивниці або пів-сутеренах, де для пральні відгороджена певна частина, чисто й привітно впоряджена.

Основною частиною нашої пральні — це пральна машина або пралька, як її скорочено називаємо. Таку вже має кожна українська родина. При великому навантаженні жінки, нікому й на думку не спало б прати руками. Правда, багато родин дає прати постільне білля або чоловічі сорочки до пральні. Або допомагає собі пранням у публичних пральнях, де за центи перекрутують білля впродовж години. Але це лиш допоміжні засоби. Там де є діти, не можна обійтися без пральної машини. Та й при кожному способі прання добре мати в дома пральну машину.

Маємо їх великий вибір. Найпростіші — ті з валками — можна поставити навіть у малому мешканні. Не займають багато місця і можна їх всюди включити. Пів-автоматичні трохи більші, отже вже треба їм місце підшукати. Прання тут упрощене, хоч все ж таки треба машину ще обслуговувати. Ця машина має осібний переділ на викручування білля.

Найкраще працюють автоматичні пральні машини. Їх треба заінсталювати, отже здебільшого роблять це у власній хаті. Така машина автоматично переполоче й викручує, без нагляду господині.

Наша пральня вимагає спокуси з теплою й зимною водою

і відпливу її. Збірник теплої води знаходиться тепер у кожній пивниці. Однак у пральному процесі не раз потрібно нам гарячої води. Парення білля заступає нам тут давнє варення, що чистило й дезинфікувало. У вибагливо влаштованих пральнях є такі збірники, що ogrівають воду до степеня кипіння. А кого не стати на такий збірник, той мусить заgrіти собі воду на кухонній плиті і влити її до пральки.

Окрім пральної машини звичайно стоїть у нашій пральні приладдя до прасування. Це може бути електричне або парове залізко, прасувальна дошка і стілець. Тут тримаємо також кошик, в якому вносимо або виносимо білля, приладдя до вішання (парасоль із шнурами, шнури, кілочки ітд.).

Для тієї цілі добре є пристосовити в нашій пральні спеціальну шафку. Тут можна примістити порошок до прання, мило, білильник та всі інші дрібнички. Також крохмаль, якщо господиня його вживає. Все це знаходиться під рукою й не займає нам місця у кухні.

Ще кілька слів про пральні середники, що допомагають нам у тій роботі. Найважливішим із них є мило чи мильний порошок. Мило — це здавна відомий середник, що може служити нам у ціпкій або розпущеній формі. Але він не завжди може зарадити твердій воді, що шкодить біллю. Тому більшість господинь уживає мильного порошку, що вже вміщує й засіб до змягшення води.

Багато господинь уживає білильника до прання. Це має своє значення, бо теперішні білильні препарати також дезин-

фікують. Плинний білильник (содієм гіперхлорит) дуже добрий для білої льняної і бавовняної тканини. Його не можна вживати для вовни або гуми. Для шовкових і вовняних тканин є інший білильник (гідроген пероксид), що його можна дістати в аптичних крамницях.

Добрим допоміжним середником є крохмаль. Він допомагає при усуванні бруду й при прасуванні, отже його треба якнайбільш уживати. Частини білля накрохмалені краще виглядають і носяться. Крохмаль купуємо в спорошкованій або плинній формі.

Добрий вислід дає також синка. Вона вияснює білість білля і тому нею користуються в широкій мірі. Найкраще послужить нам плинна синка і її стосуємо при кінці прання, коли білля вже виполокане й ми ще раз занурюємо його в засинену воду. Є тут такі препарати синки, що їх додають до води під час прання. Вони мають домішку мила й допомагають чистити.

Окрім цих додатків є тепер середники, що під час прання змягчують тканину. Їх додають до останнього полокання із дуже добрим вислідом. Вони вигладжують зморшки, відсвіжують вовняну тканину й особливо поручають їх до прання дитячої одежі, бо вони нищать усякі зародки бакцилів.

Оце — найважливіші чинники нашої пральні. Колись прання вважалось за найтруднішу роботу господині. Тепер воно не легке завдання, коли в неї малі діти, або великий дім. Але розложене вміло, воно не втомлює так і добре дається вмістити в обовязки її тижня. **Зірка**

Зирк у тутешню кухню!

Різдвяний час теж зобов'язує американську господиню. Бо тут шанують традицію, хоч вона не сягає тисячі літ. Але перші переселенці привезли з собою свої звичаї й страви, які перетривали до сьогодні.

Тому Різдвяна гостина в американському домі дбайливо обдумана й підготована. Нижче подаємо Різдвяний стравоспис, а до нього декілька приписів.

Різдвяна гостина

Напій із гогодзів
Печений індик
Печена шинка
Випечена салера
Салата з яблука
Англійський будинок
Салата зі свіжих овочів
Овочевий горт
Різдвяна бабка
Кава

Печений індик з начинкою

Потрібно:

1 індик
кілька платків солонини

На начинку:

3 горнятка перетертих каштанів
1 горнятко доброї тертої булки
½ горнятка топленого масла
1 ложка січеної зеленої петрушки
1 ложка тертої цибулі
½ горнятка сметанки
½ ложечки соли
дрібка перцю

Найкраще надаються до печення індики вагою в 10—12 ф. Приладити індика до печення. Відрізати шию так, щоб шкірка виставала і можна було отвір зашити. Обмити добре і наповнювати начинкою, залишаючи вільний простір, щоб могла нарости. Зашити оба отвори білою ниткою. Зв'язати лапки до купи, а зубочистками прикріпити крильця до тулуба. Покласти на спину до глибокої ринки і обложити груди платками солонини. Вставити до печі на 500 ст. на пів години, а потім зменшити вогонь до 375 ст. Тоді влити горнятко води до ринки і часто поливати птицю. Душити, аж змякне. Зви-

чайно рахуємо 20 хвилин на фунт ваги. Коли спечений, вийняти начинку і подавати разом з індиком.

Начинка: Зварити кілька пригорщів каштанів. Обібрати з лущини і перетерти через сито. До каштанів додати терту булку, топлене масло, цибулю, присмачити сіллю й перцем і вкинути потрушку. На кінці влити сметанку і легко вимішати. Годиться також до курки.

Лакоминка зі сметани

Потрібно:

3½ горняток сметанки
1 горнятко цукру
2 коверти желатини без запаху
½ горнятка сметанки
1 горнятко сиропу
½ ложечки соли
1 ложечка мідялового запаху
2 горнятка обібраних мідялів

Заварити сметанку з цукром. Намочити желатину на 5 хвилин у ½ горнятку сметанки, потім влити її в гарячу сметанку. Додати сироп, сіль і мідяловий запах. Застудити в ледничці, а коли рідина почне тужавіти, тоді всипати туди дрібно посічені мідяли. Вимішати й вилити до форми, висипаної цукром. Застудити, а коли стужавіє, тоді викинути, зануривши наперед у гарячу воду.

Різдвяна бабка

Потрібно:

4 горнятка муки
3 яйця
¼ горнятка цукру
1 горнятко молока
1 пачечка дріжджів
½ горнятка масла

Втерти добре масло з цукром. Окремо вбити добре яйця і сполучити з маслом. Добре вимішати. Розпустити дріжджі у літепному молоці. Пересіяти муку й додати ложечку соли. Додавати потрохи муки до масла, на череду з дріжджами. Вбити добре дерев'яною ложкою і вилляти до висипаної миски. Поставити в тепле місце. За годину або півтори тісто зросте удвоє. Вбити знов і вилити до вимашеної форми. Знов поставити, нехай під-

росте, на 40 хвилин. Пекти в легкій печі на 350 ст. впродовж 45 хвилин. Вийняти і поставити, нехай прохолоне.

ПОДЯКА

Панство Плашовицькі з Вудсайд, Н. Й., складають щире подяку членкам Жін. Секції Українського Демократичного Клубу, Відділ 4 США в Нью Йорку за милу несподіванку, що їм влаштовано 14. жовтня ц. р. в доміви Клубу і жертвують 5 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“. Редакція „Н. Ж.“ залучує ювілятам свої щирі побажання.

КУХОВАРСЬКА КНИЖКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Американський книжковий ринок багатий у різні несподіванки. І так заходами Карнейшен Компані появилася недавно тому невелика куховарська книжка п. н. „Варити — це розвага“. Приписи подані й упорядковані так, що них може користати дитина від 7 до 14 років життя.

Авторкою цієї книжки є Мері Блейк, фаховець домашнього господарства. Стиль книжки дуже легкий, вирази зрозумілі, а поступ роботи нескладний. До того вона всім доступна, бо коштує тільки 25 ц.

СВІЧКА НА РІЗДВЯНОМУ СТОЛІ

Елегантні прийняття тепер освічені свічками. Для тієї цілі підбирають гарні свічники і кольорові свічки, відповідні до накриття.

Але на Різдвяному столі свічка має інше призначення. Вона є частиною обряду, що проходить під час Святої Вечері. Тому особливо дбайливо уставляємо її. Вже можна дістати гарні керамічні свічники, що творитимуть відповідну підставу. Варто подумати про це заздалегідь, та пошукати таких свічників.

Свічки горять по обох кінцях Різдвяного стола або при кожному накритті.

Куховарські зшитки

ОВОЧІ й ГОРОДИНА
Упорядкувала Н. Костецька
Ціна зшитка 60 ц.

Замовляти в Централі США.

Українська вишивка

УКРАЇНСЬКІ ЛЯЛЬКИ

У Різдвяному часі присвячуємо лялькам більше уваги. Не тільки тому, що шукаємо дарунку для нашої дитини. Але й оглядаємо менших і більших „миколайків“, фігури нашого вертепу та інші Різдвяні прикраси.

Є ще одна група ляльок, в Америці дуже поширена. Це ляльки в народніх строях. Їх збирають у колекції, із них уладжують виставки. Збирачі розшукують різні відміни, доповнюють, вимінюють.

Тому ляльки знаходяться в кожному американському домі. Їх виставляють у вітринах або зберігають у целофанових коробках. Звичайно привозять їх із подорожей або це подарунки від близьких чи знайомих.

Мистецьки виконані ляльки в українському народньому вбранні дуже подобаються. КООП. „БАЗАР“ у Філадельфії розпочала виріб ляльок в обласних строях. Маємо вже гуцулку, подолянку, покутянку, буковинку і найкращу з усіх — полтавку. Тепер виконано — як новий зразок — яворівку.

Ці ляльки є у трьох величинах (9, 12 і 21").

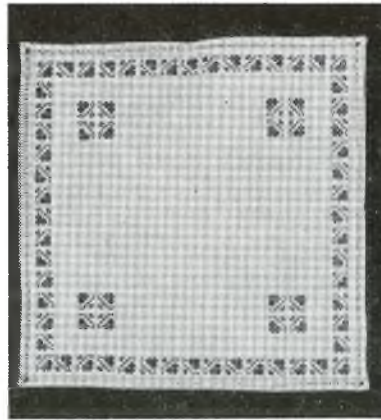
Можуть стати гарним Різдвяним дарунком для знайомих американців.

ДВІ УКРАЇНСЬКІ ЛЯЛЬКИ В НАРОДНЬОМУ ВБРАННІ

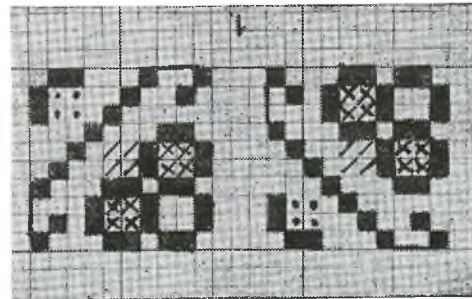
ВИШИВАНА СЕРВЕТКА

(Власність п-ні Олени Гординської)

Клопочемо собі голову Різдвяним подарунком. Щоб був недорогий, прийнятний і приправ до вподоби. Мабуть немає кращої несподіванки найближчій людині, як українська вишивка! Вже немає часу вишити щось великого. Але невеличку серветку чи хустинку все ще зладимо.

Ось зразок малої серветки, що годиться під лампу чи на столик. Матеріал: жовтава або біла панاما. Край серветки викінчений рубцем із мережкою „прутиком“. Невеликий вірець уложений краєм серветки довкруги.

БУКОВИНСЬКИЙ ВІЗІР

Невеликий буковинський мотив виконаний хрестиками. До вишивання вживати ниток марки Д.М.С. — чорна ◆◆, червона хх хх, жовта // //, зелена

1. Подолянка „Наталка“, в повному строю, складаній спідничці й чобітках, 9", ціна.. \$4.49
2. Гуцулка „Марічка“, в повному строю й постолах, 9", ціна .. \$4.49

При поштової пересилці слід додати 50¢ на оплату порта.

Замовляти в КООП. „БАЗАР“

823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Юшка з салери

Потрібно:

- городина, як на закришку
- 2 великі салери (корінь)
- 2 жовтка
- 1 склянка молока

Зварити салеру разом із закришкою, щоб дало сильний вивар. Відцідити, до вивару протерти салеру, юшку добре підогріти. Жовтка розколотити з молоком і влити до юшки перед самим поданням. Не заварювати, бо жовток зітнеться.

Паштет з риби

Потрібно:

- 3 ф. риби
- 1 ложка масла
- 3 яйця
- 3 ложки сметани
- 3 ложки тертої булки
- 1 ложечка масла

Зварити закришку, а коли вона змякне, вложити туди половину риби і зварити. Другу половину сирої риби обікрати з остей, посікти. Посікти також зварену рибу і вимішати з сиром. Втерти масло з жовтками так, щоб згусло і класти потрохи січеної риби. На кінці дати сметану і терту булку, шум із білків, а коли б було за густе, то вбити ще одне ціле яйце. Вимішати, дати соли й перцю, виложити до вимашеної форми і пекти легко пів години на 300 ст. Подавати з цитриною.

Клини із городини

Потрібно:

- 1 ф. бруксельки
- 2 морквини
- вязка бурячків

Почистити бруксельку і зварити в посоленій, киплячій воді у відкритій посудині. Осібно зварити почищену моркву і бурячки в лушпині. Коли бурячки змякнуть, обікрати їх із лушпини і покроїти в скибки. Так само моркву. Укладати на полумиску трьома клинами

бруксельку, бурячки і моркву та полляти маслом із булочкою.

Медянички

Потрібно:

- 2 чубаті горнятка муки
- ½ горнятка цукру
- 1 ложка масла
- 1 мала ложечка соди
- 1 ложечка коріння
- трохи мигдалів
- ½ склянки меду
- 1 яйце

Висипати муку на стільницю, витиснути в ній ямку і вилляти туди гарячий мід. Мішати хвилину ножем, потім додати цукру, коріння, соди, масла і яйце. Замісити тісто й добре вимісити.

Розтачати тісто як на вареники, вирізувати кружальця, мастити яйцем, а в середину втиснути пів спареного мигдала. Складати медянички на вимашену бляху і пекти в гарячій печі 10 хвилин. Повинні вирости втрое. Пекти їх треба завчасу, бо коли відлежаться, скрушіють.

Крихкий торт у трьох кольорах

Потрібно:

- 4 яйця
- муки стільки, скільки заважуть яйця
- цукру так само, як заважуть яйця
- масла так само, як заважуть яйця
- ½ товченої ванілії
- ½ пачки порошку Еткера

Жовтка розтерти добре з цукром і маслом. Додати муку і дальше терти. Коли вже пухке, додати шум із яєць і разом усе легко вимішати. Поділити на три рівні частини. До однієї додати 2—3 краплини червоної краски, що її можна купити в дрогерії. На брунатну краску розтопити трохи молошної чекояди і вимішати. (Какао не годиться, бо від нього твердне тісто). Третю частину залишаємо ясною. Виложити до вимашеної тортівниці й пекти в не дуже гарячій печі, бо буде тверде тісто.

На начинку:

- 15 бішкоптів імпортованих
- 1 пачка мигдалів

- 6 ложок цукру
- 1 цитрина (сок)
- 1 мала пушка мороженого ананасового соку

Бішкопти розмочити в ананасовім соку, змолоти пачку парених мигдалів і вимішати з бішкоптами, цукром і цитриновим соком. Перекладати спечені коржі.

На склищо:

- ½ ф. цукру-мучки
- черешні в мараскіно (Maraschino Cherries)

Цукор розтерти в мисці, додаючи потрошки води, аж постане нерідка маса. Щоб її закрасити, можна додати трохи сиропу з-під черешень. Склища мусить бути відповідно густа, щоб її можна розвести ножем по торті та щоб не спливала.

Зверху прибрати торт черешнями.

Подала Катерина Пак

ЦІКАВІ ЗІЗДИ

Досліди над домашнім господарством провадяться в Америці дуже дбайливо. Недавно тому відбувся у Сан Франціско зїзд спеціалістів прання, що згуртував вчительок домашнього господарства, представників великих компаній і економістів. У Вашингтоні знов відбулась конференція Дослідного Комітету Домашнього Господарства, що подала до відома свої досліди в ділянці харчування.

У СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

Чи пам'ятаєте про те, хто й як допоміг вам у перших днях побуту в Америці? Оце й треба тепер віддати ближньому, що вже ладиться в дорогу. Кожне добре діло не пропадає на марно, а колись і якимось буде вам відплачене.

Недавно тому повідомили ми голови Відділів і референток сусп. опіки — яка саме родина одержала виставлений ашуранс. Добре було б устійнити, де вона замешкає на перший тиждень та які є можливості праці для неї. Найкраще поділити ці завдання між себе, щоб вони не лягали тягарем на одиниці.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Як Степанко чекав св. Миколая

Сьогодні Степанко
Від самого ранку
Святого все жде Миколая.
Свою він кімнатку
Привів до порядку,
Бо мама щось часу не має.

Тепер ось що треба:
Дідусеві з неба
Вечерю смачну залишити.
Лиш сам він не може...
Він мамі допоможе
І маму іде він просити.

Степан помагає
Та все примовляє:
— Мамусю, він дуже старень-
Від хати до хати кий!
Він мусить ступати.
Замориться дуже, бідненький.

— Я крісло глибоке,
Мяке та широке
Принести таки не забуду!
Вечерю поставим,
Гарненько приправим,
Побачим, як гарно все буде!

Точилась розмова
Й вечерея готова.
Степанко також заморився.
Хоч думав не спати,
Дідуся чекати
Та сон таки сам напросився.

А другого ранку
Малий наш Степанко
В ідальню стрілою влітає.
І очки стрибають
Та скрізь заглядають
Степанко шука Миколая.

Нема Миколая
Й вечереі немає,
Зате у стрічках кольорових
Степана чекає
І мов закликає
Гора подарунків чудових.

М. С.

РАДОЩІ ЗИМИ

1.

Білий, білий ліг сніжок!
У саду нема стежок,
Ні травички, ні квіток,
Ні солодких ягідок.

Що ж лишилось для діток?

2.

Як погляну у вікно,
Бачу все одно й одно:
Пухове лежить рядно.
Може й краще, бо ж воно,
Те чистеньке рядно
Вкрило сажу і багно.

3.

Узуваю чобітки,
Витягаю саночки.
Схил у вибалок слизький,
Розганяйтесь, полозки!
Ой, згубив, згубив з руки!...
Що?

Ру-ка-вич-ку...

Г. Чо.

ШКІДЛИВИЙ КОТИК

Кіт сіренький, білоніжка
Заховався аж під ліжко
І ось-ось, ось-ось заплаче.
Даньо котика побачив:
— Ти чого, малий коточку,
Зажурився у куточку?
А коточок: „Няу-няв!
Я чемненьке котеня,
І слухняний, неледачий,
Але все мені невдача,
Все невдача — та чи та.
Я читав велику книжку,
З окулярами читав.
Під канапу бігла мишка,
Я схопивсь і не піймав,
Я ні мишки не піймав,
А ще гірше... Няу-няв!..
На підлогу впали скельця
І розбились. Даню, серце!
Буду чемним, поможи.
Чи направиш їх? Скажи.
Маєш пиялочку, обценьки
І лешаточка маленькі,
Молоточки розмаїті...
Окуляри ж не мої то,
Я бабусині узяв.
Няу-няу, няу-няв!“
— Ні, шкода! Шкода коточку.
Не напавлю молоточком.
Як бабуся прийде в хату,
Швидше йди її прохати.
Ти скажи: „Вже буду слухать,
Не скубїть мене за вуха.
Буду чемним завжди, всюди,
І вже шкодити ніколи.
Вже ніколи більш не буду.
Коли Даньо вчиться в школі
Я лежатиму тихенько
На подушечці мякенькій“.
Тож, коточку, не нявчи ти,
Мусиш знати і завчити,
І назавжди памятати:
Окулярів не займати!

Г. Чорнобицька

Голодний горобчик

Якось восени діти, Олесь і Дуся, дуже заприязнилися з горобчиками. А як?

От біля хати дітей було невеличке подвір'я, а даліше грядки із кущами і квітками. А ще даліше мама насіяла попри високий паркан соняшників. І ці соняшники — це був правдивий рай для горобчиків. Коли вони відцвіли, на них появились великі капелюхи, повні солодких зерняток. Надаремне діти тішились, що вони скоро дозріють і можна буде лузати до схочу.

Одного ранку під час снідання в кухні діти почули в городці радісне цвірінкання. Виглянули, аж там непрошені гості. Ціла зграя горобчиків обсіла соняшники і давай видовбувати доспілі зернятка, давай колоти їх гострими дзьобками та смачно заїдати солодке ядро.

І від того дня горобчики прилітали до дітей на снідання: то по одному, то скликалися взаємно голосним „цір-цір-цвірінь!“ і цілою плахтою вкривали соняшники. Дути дуже полюбili цих пустунчиків і залюбки приглядалися їхнім герцям.

А коли вже вискубали всеняке зерно до тла, а татко хотів зрубати сухе бадилля, то діти просили:

— Ні, ні, татку, просимо лишити це бадилля, бо наші горобчики тут відбувають свої сходи і наради, хоч і зернятко вже майже немає.

Та незабаром не стало вже зернятко. Похолодніло, а ранками вкривав усе іней, а то й сніжок політував. А горобчики даліше вірно прилітали, але сиділи якісь такі сумні, наїжені, то на сухому бадиллі, то на виступах мурів, то поміж гілками винограду на альтанці і грілися до скупого сонечка.

Раз Олесь сказав:

— Ой, Дусю, щось мені здається, що наші горобчики голодні. Ходімо, прометім хідничок перед кухнею і насипмо їм округок з хлібця!

Так вони й зробили. Горобчики зрозуміли, що це для них

і охотно забралися до їди. І стали такі ласкаві, що майже з рук дітям вихоплювали їду. Особливо один став дуже сміливий. У нього був майже брунатний хребет і наче кокардка з пір'ячка на карку. Діти все пізнавали його і називали „наш горобчик“.

Незабаром появились й інші гості: пара голубів і якісь пташки з чорним, блискучим пір'ячком і довгими дзьобками, більші від горобчиків і дуже ненаситні. Татко сказав, що це такий рід шпаків, бо вони дуже гарно приспівували собі. Шпаки чи не шпаки, а діти назвали їх по своєму: „чорні гави“.

Нераз уже діти дивувалися, звідкіля це стільки пташок нараз набралось на їхнім малім подвір'ячку. А мама пояснила:

— Літом ми їх мало бачили, бо влітку всюди повно поживи і вони гніздяться десь то по парках, то по лісах. А тепер їх холод і голод приганяє до людських осель. Бо тут і захист і затишок перед бурями і — пожива.

І так діти даліше опікувалися пташками. Аж ось одного дня випав великий сніг. До того вночі зірвалася шуря-буря-метелиця та така, що ранком світа Божого не було видно. Курило і несло снігами і напихало повно того снігу у кожний закуток. Вітер свистів і завивав сумно. Незабаром позасипало всі дороги, поставали залізниці, авто, трамваї. А студінь була така ідка, що годі було носа вихилити.

Три дні так курило і несло снігом. Саме на третій день було найгірше. І ані діти до школи не пішли, ані батьки до праці. І от ходять вони з кута в кут, нудно їм у замкненій хаті. Діти що хвилини виглядають у вікно, чи буря не усухла.

Нагло Дуся побачила щось темне на снігу перед вікнами і скрикнула:

— Олесю, дивися, он там, щось ворушиться, щось живе!

— Не може бути! — так Олесь і собі став приглядатись.

А коли через хвилинку заметіль усухла, Олесь аж сплеснув у долоні:

— Дусю, та ж це горобчик, „наш горобчик“!

— А що ж він тут робить? — спиталась Дуся.

— Не бачиш? Порпає лапками і дзьобком у снігу, якраз у тому місці, де все ми сипали округки.

— Та де ж він годен розпорпати таку величезну кучугуру? Така округинка, таке слабеньке біднятко! О, який же він мусить бути голодний!

— Ах Боже, що тут робити? Він може згинуть з голоду. — І давай кинулися до татка, — Татку любий, що його робити? Наш горобчик голодний!

Татко глянув у вікно, подумав, а далі: — Га! — каже — ходімо, може щось порадимо.

Татко виніс з пивниці велику лопату, а діти свої малі лопатки, поодягалися в светери, рукавиці і давай з тяжкою бідною відсувати двері та відкидати сніг. Так вони працювали, аж упріли і чола стали мокрі. Прочистили стежку, промели і насипали округок хлібця, а мама добавила ще гречаних і перлових крупок. Потім вдоволені посідали у вікні і ждуть, що то буде.

Не тривало довго, як наш горобчик з'явився, але не їв сам, а ні! Прискочив близько, приглянувся, покрутив головою вправо, вліво і крикнув:

— Цір-цір-цвірінь! — Жив-жив!

Та й знову кудись полетів і вже здалека почувся його заклик, та мов на команду, наче з-під землі з'явилася ціла гурма горобчиків. А які вони були закінчені, які збідовані, мабуть десь по коминах сиділи, грілися. Ба, і „чорні гави“ наспіли, і голуби. Вся ця братія мабуть лише ждала, щоб промовило дитяче, добре серце.

— О! Як вони уплітали, як весело цвіріньками і наче дзьобками дзвонили по хіднику. А як весело, як живо та радісно билися дитячі серденька. А й небо видно розрадувалось на цей вид, бо нагло вітер затиш, заметіль устала, а з-поза хмар усміхнулося ясне сонечко.

Олена Цегельська

КАЗОЧКА ПРО СՆГОВУ БАБУ

Настала зима. Нападало багато пухкого, білого снігу. Цілими днями Наталка та Юрко гралися на дворі: кидалися сніжками, возили в саночках свого медведика та гарну синьооку Лялю. Але найцікавіше було, коли вони одного разу разом із дідусем виліпили снігову бабу.

Вийшла вона на славу: замість очей повтикали дві чорних вуглини, уста зробили з червоного бурячка, а носик? Догадайтесь, що за кумедний, гарний носик зробили бабі! Цілу морквину віпхнув Юрко бабі замість носика. І стоїть собі така весела баба, усміхається.

Дуже тишились бабою діти. Але проминуло кілька днів і ось трапилась пригода з бабою. Щез її морквяний носик! Отак ввечорі, напередодні ще красувався у баби, а на ранок щез. Юрко дивувався, шукав у снігу, думаючи, що носик упав у сніг, а Наталочці вже на плач збиралось... Тоді Юрко вирішив:

— Не плач, Наталю, я візьму в мами ще одну морквину і буде наша баба носата, весело закінчив він свою мову. Так і зробив. Побіг до мами, а вона якраз ладила обід. На столі лежала гарна, довгенька червоново-жовта морквина. Мама охоче дала її Юркові, але наказала:

— Ти, Юрку, міцненько прибори носа бабі, бо взимку з лісу і з поля до нас на подвір'я всяка звірина приходять голодна та щоб не витягнула моркви знову.

Юрко побіг надвір і прилагодив носика бабі, а потім задоволений пішов із Наталочкою спускатись саночками. Скоро настав вечір. Заки діти увійшли в хату, попрощалися з бабою. Стояла вона, здавалось усміхалась, ніби втішилась, що знову має свого носика. А вранці, як тільки поснідали, діти побігли подивитись на бабу. І що б ви думали? Знов стояла баба без носа!

— Ти дивись, Наталю, знов хтось витягнув носа у баби. Але я прослідую оте погане сотворіння й покараю його! — вигукнув Юрко. — Бачиш, бачиш, он іде слід від баби просто до паркану. Чекай, чекай, я вже тобі покажу, злодюго! — погрожував Юрко.

На цей раз він знов випросив у мами моркву, прилагодив носа, а тоді звернувся до баби і промовив довірливо:

— А ти, бабо, куди дивишся? Чом віддаєш свого носа? Ех!

Того дня звечора щось довго не спалось Юркові. Все думав, як би прослідити того поганого звіря, що так зневажає

Нараз щось майнуло підвірям і раптом коло баби опинився невеликий сірий зайчик.

Його бабу. Коли все затихло в домі, всі поснули, Юрко потихеньку вдягнувся і вибіг надвір. Трошки страшно було йому вночі самому. Але вже дуже хотів він довідатись, хто краде бабин носик. Навколо було темно, але місяць освітлював усе подвір'я й те місце, де стояла баба. Вона красувалась знов своїм новим носом та всміхалась. Юрко став коло хлівця, притулювся до стіни так, щоб його ніхто не міг бачити та став чекати. Навколо було тихо-тихо.

Нараз щось майнуло підвірям, пролетіла по снігу якась тінь і раптом коло баби опинився невеликий сірий зайчик. Він боязко озирнувся на всі боки, а тоді став на задні лап-

ки, передні простягнув угору, сперся ними на бабині груди та потягнувся мордочкою до носика-морквини, схопив її зубами та й став тягнути що сили. І тут трапилось щось дивне: баба заговорила. В Юрка аж дух захопило, коли він це почув. А баба казала:

— Слухай, ти, зайчиську, чи не досить уже тобі моїх двох носів? Стережись, бо мій господар Юрко сьогодні хвалиться тебе пристерегти та зловити. А ти ж знаєш людей! Як розгніваються, то ще вбють. Стережись, сіромахо!

А зайчик на те став і собі говорити людським голосом, тільки тоненьким-тоненьким:

— Люба бабо, чи неоднаково тобі бути з носом, чи без? А в мене вдома голодні дітки сидять. Ти ж знаєш, що зараз ні в лісі, ні в полі нічого нема, все накрите снігом.

Юркові стало шкода зайчика. Захотів він сам заспокоїти бідну тварину, хотів він і бабу потішити. Але коли ворухнувся, то враз усе щезло: знов серед двору стояла непорушно баба і нічого не було коло неї. Місяць щедро обливав її своїм ясным промінням, а баба всміхалась своїми буряковими устами, але морквинки-носика знову не було.

І Юрко не знав, чи примарилось йому це, чи справді він чув цю розмову та бачив цього зайчика... Ніжки в нього змерзли і він побіг до хати, тихенько роздягнувся, ліг до свого ліжечка, але вже не сердився на нікого. Тепер він думав тільки про одне — як би допомогти зайчикові перезимувати в лісі! І придумав:

— Щодня буду збирати всі лишки городини, коли мама лагодить обід або вечерю. Складатиму це в кошкі і буду лишати коло паркану. Хай бідне зайчисько годує тим своїх діток. А носика? Носика зроблю бабі з кольорового дерев'яного патичка. І буде в баби не „морквяний ніс“, а „Дерев'яний Носище“.

З такої думки аж засміявся Юрко і заспокоєний солодко заснув.

Ніна Наркевич

Останні місяці принесли багато політичних нових. Події швидко перекочуються і потрясають нас до глибини. Все це каже нам приготуватись.

Тому Гол. Управа СУА прийняла зі зрозумінням актуальний клич СФУЖО — будьмо готові! Рахуймось із тим, що сьогодні-завтра вже нашої допомоги може потребувати наша Батьківщина. Нашого розуму, наших рук і нашого серця.

Тому творимо основний фонд допомоги. Це буде підстава нашої акції, що обіймає оборону прав жінки на рідних землях та підтримку її змагань. Нам присвічує тут найбільша жертва, що її понесла українська жінка у боротьбі, і в ім'я цього чину творимо ФОНД ПЯТСОТ.

ФОНД ПЯТСОТ стане виявом нашої готовости й посвяти. В ім'я тих, 500 що поклали своє життя у боротьбі, кличемо: СТАВАЙМО ДО ПРАЦІ!

**

На Окр. Зізді в Дітройті кинено почесний заклик іншим Окружним Радам. На пам'ять і в ім'я тих 500 геройських жінок, що поклали своє життя у боротьбі — придбати 500 нових членок до Відділів округи. Окружна Рада Дітройту вже прийняла це рішення і Відділи з радістю підхопили його. Напевне й інші Окружні Ради підуть її слідами!

**

У справі створення Фонду Пятсот та змагання Окр. Рад за 500 членок Гол. Управа розіслала обіжник. Прохаємо уважно прочитати його на найближчих сходах Відділу та обговорити всі його можливості.

**

Управи Відділів, увага! На річних зборах, що відбудуться у грудні й січні, Централю заступатиме містоголова Вашої округи. Також повинна прийти голова Окр. Ради в місцевостях, де Окр. Рада вже створена. Отже тому подайте речинець річних зборів цим урядничкам до відома!

**

У кожному Відділі повинні бути — окрім Екзекутиви — також референтки — організаційна, культ. освітня, суспільної опіки, виховна і пресова. Прохаємо пам'ятати про це на річних зборах і вибрати їх.

**

При провірці книжок у Відділах повинна контрольна комісія Відділу перевірити, чи вплачені зобов'язання до Централі. Про це треба пригадати Управі та при розподілі грошей вирівняти це у першу чергу. Через залежності влат робота Централі дуже утруднена!

**

Коли будете посилати звіт про річні збори до „Нашого Життя“, не забудьте зложити даток на пресовий фонд журналу. Це конечна підтримка для журналу, без якої він не може розвиватись. Про це треба завжди пам'ятати!

**

Членки Управ Відділів, які збирають передплати членок на зборах, прохаємо звернути увагу на те, що від січня 1957 передплата для членок СУА є також \$3.00 річно, а \$1.75 за півроку.

МНОГИХ, МНОГИХ ЛІТ!

П-во Корнило і Катря Пелешок у Нью Йорку складають із нагоди 34-ліття свого подружжя 10 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“. Щирі побажання в той день залучає РЕДАКЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 16. жовтня до 18. листопада 1956 р.:

Річна вкладка і Організаційний Фонд:		
Від. 16	Міннеаполіс	— 5.00
„ 17	Міямі	20.00 5.00
„ 60	Клівленд	20.00 —
Фонд Централі:		
Від. 17	Міямі	30.00
„ 41	Філадельфія	25.00
„ 60	(молод.) Клівленд	25.00
Фонд Резервовий:		
Від. 16	Міннеаполіс	5.00
„ 17	Міямі	10.00
На Дім СУА:		
Від. 24	Елізабет (збірка)	32.50
„ 26	Гемтремк (збірка на листу)	61.00
„ 28	Ньюарк — на „Пам'яткову таблицю“ імені бл. п. Марії Маєргофер	100.00
„ 30	Клівленд (збірка по 1.00)	50.00
Катерина Мураль, Клівленд		
2 уділи		200.00
Гості з Детройту в Централі		6.00
Ольга Женецька, Йонкерс		1.00
Вкладка до СФУЖО:		
Від. 17	Міямі	4.50
„ 41	Філадельфія	3.75
„ 60	(молод.) Клівленд	3.75
„ 65	Нью Бронсвик	3.50
Фонд Конвенційний:		
Від. 16	Міннеаполіс	5.00
„ 17	Міямі	5.00
„ 27	Пітсбург	5.00
„ 65	Нью Бронсвик	5.00
Фонд Мати й Дитина:		
Від. 3	Нью Йорк Ситі	25.00
„ 16	Міннеаполіс	50.00
„ 17	Міямі	5.00
„ 19	Амстердам	30.00
„ 27	Пітсбург	10.00
„ 47	Рочестер	57.00
„ 64	Нью Йорк Ситі	80.00
Пресовий Фонд „Н.Ж.“:		
Від. 5	Детройт, (збірка)	31.00
„ 30	Клівленд	25.00
„ 65	Нью Бронсвик	10.00
Окр. Рада СУА, Рочестер		25.00
Анастасія Волкер, Детройт (збірка)		35.00
П-во Катря і Корнило Пелешок, Нью Йорк		10.00

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дня 21. жовтня зійшлися делегатки на Окружний Зїзд у новій домівці 64 Відділу в Нар. Домі. Голова Окр. Ради п. Іванна Бенцаль відкриває Зїзд молитвою, привітала присутніх та прочитала програму. Слідував вибір президії, до якої увійшли: п-ні Анна Ратич, голова, п-ні Іванна Бенцаль, містоголова, п-ні Наталія Мітрінга, секретарка.

Черговою точкою наради була організаційна доповідь містоголови СУА п-ні Стефанії Пушкар. Доповідниця розглянула працю жіночих організацій у старому краю, осяги першої еміграції й застановилась над теперішнім станом. В організованому житті бачимо тепер три великі хиби. Це — розпорощення у малих гуртах, підупад жертвенности і брак громадської солідарности. Це ослаблює нас і зводить на нівець ті нечисленні осяги, що їх виказуємо. Натомість рідний край не тільки не втратив пер-

вісного вироблення, а виказує в неймовірно трудних умовах таку виробленість і зрілість, що рідко трапляється в історії народів. Із цього зіставлення мусимо вчитись і підтягатись.

Про суспільну опіку говорила п-ні Олена Гординська. Оця ділянка праці донедавна обмежувалась збірковими акціями й грошовими допомагами. Тепер її треба поставити ширше, так як її розуміють у модерному світі. Бо ж грїш не є ліком на всяке нещастя. Нераз люди знаходяться в безвихідному положенні через недугу, брак правної поради, подружні непорозуміння. Для тієї цілі референтка суспільної опіки повинна притягнути ряд співробітниць, що хотіли б присвятити трохи часу на загоєння таких ран. Трохи грошей така акція теж вимагає, але це не є головною передумовою. Найважлишим чинником є любяче жіноче серце, що мусить битись у кожній співробітниці. Таку працю наладнано вже в Ньюарку і сумежних Відділах. Варто її поширити й на інші Відділи. На жаль, обїжник суспільної опіки, що його референтка розіслала весною, не знайшов належного відгуку у Відділах. А воно необхідно увійти в звязок із референтками суспільної опіки та доглядачками хворих на місцях.

Слідували звіти Відділів, що відчитали запитний листок, надісланий Централю. Звітували за 3 Відділ — п-ні Магдалина Слободян, за 4 — п-ні Анна Кізіма, за 8 — п-ні Анна Свенсон, за 24 — п-ні Грина Левицька, за 28 — п-ні Олена Гординська, за 64 — п-ні Іванна Рожанковська, за 65 — п-ні Ганна Ратич, за 66 — п-ні Марія Гижя, за 67 — п-ні Ольга Грицай. Окрім того представлено голову ініціативного гуртка п-ню Олександрю Різник, що заходиться коло створення нового Відділу у Нью Йорку.

Згідно з програмою Зїзду вибрано комісію проєктів, до якої увійшли пп. М. Демидчук, М. Стефанів, А. Кізіма, І. Левицька і Л. Бурачинська. Комісія мала розглянути проєкти, що їх уже Відділи надіслали та опрацювати ті, що будуть піднесені під час дискусії.

Слідувала обїдова перерва. Потім п-ні Іванна Рожанковська, статутова референтка СУА, зреферувала проєкт статуту Окружних Рад, що його перед тим розіслано Відділам до вгляду.

По рефератах голова Зїзду зарядила дискусію. З початку бесїдниць торкнулись організаційних проблем Відділів. Навязуючи до реферату містоголови, дискутантки погоджувались у тому, що організаційне життя у Відділах підупадає. Отже треба шукати форм і засобів, які оживили б його. Найбільше проєктів подала в цьому напрямі п-ні М. Стефанів. На її думку, членство могла б закривувати вміло поведена культ-освітня робота. Коли б Відділ розвинув товариське життя, коли б підніс рівень імпрез, тоді це притягнуло б нові сили й закривувало б давні. Окрім того радить п-ні Стефанів, щоб по Відділах перевести анкету, чого саме членство хоче. Анкетні листки могла б розглянути спеціальна комісія і тоді дістала б напрямку для дальшої праці в окрузі. Окрім п-ні Стефанів забирали голос у дискусії пп. Демидчук, Пелешок і Левицька.

До проблем суспільної опіки забрала голос п-ні М. Марусевич, вказуючи на те, що доглядачки хворих уже довгі роки опікуються хворими членками. Вони могли б поширити своє діяння й на не-членок, якщо цього хвилина вимагала б. П-ні М. Макарушка навязала до слів референтки і вказала, що кругом нас є дуже багато нещасливих людей. Доказом того є самогубства, що трапляються серед нашої спільноти. Коли б ми не обмежували нашої суспільної опіки виключно збірковими акціями, тоді ми могли б багато доброго зробити. П-ні К. Пелешок пригадала, що деякі збіркові ак-

Феся Сіділо, Вен Дайк	10.00
Катерина Гупало, Седел Ривер	10.00
Пелагія Кучкуда, Сідар Гров	10.00
Зеновія Терлецька, Филад.	7.00
П-во Плашовенські, Вудсайд	5.00
Люба Смаль, Міямі	1.00
Д. Горбуш, Детройт	1.00
Ольга Женецька, Йонкерс	.50
Фонд 500 СУА:	
Від. 42 Филаделфія, збірка	28.50
На Памятник бл. п. Олени Кисілевської:	
Наталія Березовська, Лос Анджелес	3.00
Попередньо проголошено	576.79
Разом	579.79
Вкладка до „Центрального Відділу СУА:	
Наталія Яремчишин, Лайма, Огайо	3.00
З подякою,	
Антоніна Кульчицька, фін. секр.	
Анна Сивуляк, касієр	

ції так абсорбують Відділи, що ті цілком забувають про свої зобов'язання супроти Централі США. П-ні Станько вказала на те що мусимо пізнати американські допомогові організації та користати з їх допомоги. П-ні А. Кізима пригадала недавню акцію підписання ашурансів та зобов'язання Відділів прийняти в себе одну переселену родину. Також п-ні М. Стефанів висловились, пригадуючи потребу допомоги українському студентству.

До зміни статуту висловилось кілька дискутанток, яких думкою було, щоб кандидатку на містоголову видвигала округа, а Головна Управа її затверджувала. В цілому Зїзд проєкт статуту прийняв одноголосно.

Підсумки дискусії перевела п-ні Ст. Пушкар. Вона пригадала сучасний політичний стан на сході, де події котяться швидким темпом. Можливо, що вже незабаром обставини вимагатимуть від нас дії й допомоги, а ми щойно дискутуємо над способами роботи. Ми повинні освідомити собі, що час несе з собою великі переми. А всякі перевероти вимагають відповідних засобів і швидкої дії. Тому пропонує, щоб серед членства перевести анкету на тему, скільки кожна членка може посвятити чаєу для праці в організації. Кожний Відділ повинен запровадити реєстр, як це ведуть американські жіночі організації. І тоді знатиме, якою допоміжною силою розпоряджає та які акції може перевести.

У висліді п-ні Пелешок запропонувала, щоб при Централі створити Фонд Допомоги потребуючим. Цей Фонд готувався б на той випадок, коли б нас наша Батьківщина закликала за допомогу.

При вільних внесках поставила п-ні Х. Воевідкова запит, які були осяги США і СФУЖО в акції у справі 500 погибших? Їй відповіла секретарка СФУЖО п-ні Бурачинська, що наша акція може вважатись успішною, бо довела цей факт до відома світової преси та політичного проводу вільного світу. Перший ступень розголошу вже осягнуто.

Дальші памагання йдуть у тому напрямку, щоб вільний світ цей факт використав у боротьбі з большевизмом. Про це можна буде вже незабаром подати точний звіт.

На закінчення програми Зїзду комісія проєктів відчитала ухвали Зїзду.

Організаційні справи

1. Окр. Рада повинна подбати про оживлення праці Відділів, студіюючи зацікавлення членства. Для тієї цілі було б добре розіслати анкетний листок поміж членством та зібрати побажання.

2. Відділи США прохають Централю вислати щонайменше двічі в рік лекторку, яка відвідала б Відділи з доповіддю.

3. Відділи США в Нью Йорку відчувають потребу домівки і прохають, щоб Окр. Рада прямувала до того.

4. Відділи США, що положені близько себе, повинні спомогати себе у виконанні своїх завдань, обмінюючись імпрезами чи матеріялами.

5. Відділи прохають Централю США, щоб подумала про видання книжки, яка обговорила б 30-літню працю Відділів США.

Суспільна опіка

1. Працю суспільної опіки треба поставити ширше. Самі збірокві акції її не розв'язують, а треба подумати про допомогу українській людині у потребі і в нещасті.

2. Відділи повинні пізнати американські допомогові установи й увійти з ними у зв'язок.

3. Опікунки хворих, що є при Відділах США, повинні поширити свою працю на всіх хворих українців, що є в шпиталях, і потребують опіки.

4. Заклик Централі, що кожен Відділ США повинен допомогти одній свіжо переселеній родині влаштуватися в Америці, повинен знайти якнайширшу підтримку Відділів США.

5. В обличчя сучасного стану на рідних зсмях треба б створити при Централі США Фонд Допомоги, що в разі можливості був би готовий допомогти й

піддержати найбільш потребуєчих.

6. При розподілі фондів Відділи повинні памятати про потреби студентства. Наш стипендійний фонд, що обділює талановитих студенток, потребує піддержки.

Фінансові справи

1. Бажаючи скріпити жертвенність Відділів на покриття моргеджу Дому США, Відділи прохають вислати щороку звіт із приходів і розходів Дому.

2. З огляду на велике задоволення Відділів до Централі, управи Відділів повинні вирівнювати в першу чергу свої зобов'язання, а щойно потім складати пожертви на інші цілі.

„Наше Життя“

1. Побажано було б, щоб журнал містив більше статей на організаційні теми, щоб Відділи з них користали.

2. Передплата для членок повинна бути піднесена до висоти 3 дол.

3. З огляду на те, що якась кількість членок все ще не передплачує журналу, Відділи повинні пригадати їм ухвалу XI Конвенції, що передплата для членок є обов'язкова.

Статутіві справи

1. Містоголову округи, а голову Окр. Ради повинна видвигати округа, а затверджувати Гол. Управа США.

По прийнятті проєктів, голова Окр. Ради п-ні Іванна Бенцаль закрила Зїзд.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Для підготовки Зїзду Окр. Рада zorganizувала чотири комісії, що опрацювали поодинокі проблеми. До них увійшли представниці різних Відділів Дітройту.

Комісія I — Суспільна Опіка: п-ні І. Цісик, голова (63), п-ні О. Макар (63), секр., пп. Тустанівська (63), Соловій (58), Михальчук (37), Андерсон (26), Бережанська (26), Кобаса (26), Слюсарчук (26), Черіба (23), Гессеп (5), Сосновська (5), Ці-

сарук (5) — члени. Референтка: п-ні Марія Квітковська з Інтернаціонального Інституту в Дітройті.

Комісія II — Організаційна, Купівля Дому: п-ні М. Слюсарчук, голова (26), п-ні А. Біловус, секр. (31), пп. Сіділо (31), Горбуш (5), Скочиліс (5), Будзол (5), Ясінська (23), Назаркевич (23), Попович (23), Кульчицька (26), Годованець (26), Колодій (26), Березанська (26), Філяс (37), Карпінка (58), Макар (63), Шустер (Окр. Рада) — члени.

Комісія III — Екзекутивна Секретарка: п-на О. Шустер, голова (37), п-ні С. Дубова (63), секр., пп. Сірко (5), Хомяк (5), Козаченко (23), Прокопович (26), Васько (26), Кардаш (26), Слюсарчук (26), Вокер (37), Медвідь-Слзк (58) — члени.

Комісія IV — Статутова: п-ні К. Хомяк, голова (26), пп. Будзол (5), Слюсарчук (26), Вокер (37), Шустер (37), Климишин (63), Бойчук (63) — члени.

Дня 27. жовтня о год. 10-ій відкрито Окружний Зізд. Молитву присутніх провела місто-голова Окр. Ради п-ні Олена Климишин, а потім відспівано гімн Союзу Українок Америки. Голова Окр. Ради п-на Ольга Шустер привітала присутніх, а п-ні О. Климишин прочитала порядок нарад.

Тепер покликано до звіту голови комісії. Першою звітувала іменем комісії суспільної опіки п-ні Іванна Цісик, розказавши широко про суспільну опіку та напрямні Централі СУА. До дискусії зголосились шп. Ясінська, Макар, Біляк, Бойчук, Оменцінська, Білоус. Усі вони були згодні з пляном праці, що його подала голова комісії і в дискусії його поширили. І так поставлено домагання до Централі СУА наладнати звязки з Американським Червоним Хрестом, щоб можна допомогти акцію поширити та домагатись знесення митних оплат при пачках, що йдуть на рідні землі. Також висловлено думку, щоб допомогти акцію у Дітройті сцентралізувати при Окр. Раді. Ціла дискусія оформилась урешті в таких проєктах:

1. При Окружній Раді в Дітройті слід створити Комісію Суспільної Опіки, яка має у тісній співпраці з Інтернаціональним Інститутом та його звязками йти з помічю всім українцям на терені Дітройту.

2. Заходами Окр. Ради слід перевести курси суспільних працівників. До цього запросити п. Марію Квітковську, суспільну працівницю Инт. Інституту.

3. Перевести Різдвяну збірку для залишенців.

4. Прохати Централю СУА на звязати взаємини з Американським Червоним Хрестом у справі допомоги.

5. Прохати Централю, щоб почала старання за знесення мита від пачок, що йдуть на рідні землі.

Іменем II. комісії звітувала п-ні Марія Слюсарчук. У Дітройті справа домівки для Окр. Ради віддавна актуальна. Але на думку комісії купно дому являється більш доцільним, як ви-аймлення. Це є вказане з причин господарських та культурних. До слова зголосились: пп. Чериба, Сіділо, Біляк, Ясінська, Шустер, Білоус, Будзол, Королишип, Галишин та Бойчук. Всі привітали думку купна дому, а деякі зголосили вже датки на ту ціл, як п-ні Чериба 100 дол. і п-ні Сіділо 100 дол. У висліді ухвалено проєкти:

1. Всі присутні стверджують конечність закупу власного дому у Дітройті.

2. Кожен Відділ, незалежно від кількості членів, дає одноразовий даток 100 дол.

3. Окружна Рада при співпраці Відділів СУА у Дітройті має перевести до року імпрезу, з якої дохід має йти на фонд будови дому.

4. Створено тимчасовий комітет будови дому з правом кооптації, до якого увійшли: п-ні М. Слюсарчук, голова, п-ні П. Будзол, місто-голова, п-ні А. Білоус, українська секретарка, п-ні Ф. Сіділо, скарбничка. Англійську секретарку має дати 58 Відділ.

Звіт із III. Комісії зложила п-ні О. Шустер англійською мовою, а по-українськи відчитала

його п-ні Дубова. Комісія вважає, що Централя СУА потребує екзекутивної секретарки, як це водиться всюди в центральних організаціях. У дискусії забирали слово пп. Кобаса і Біляк. У висліді ухвалено такі проєкти:

1. При Головній Управі СУА слід створити пост Екзекутивної Секретарки, бо наша організація зросла так, що нашим урядникам вже трудно виконувати що раз більші обовязки без допомоги сталої, платної адміністраційної сили.

2. Рішення створити пост Екзекутивної Секретарки пропонується взяти на річні збори Гол. Управи, а потім передати як проєкт перед черговим Окр. Зіздом до передискутування й ухвали ще раз перед XII. Конвенцією СУА.

Звіт із нарад IV. Комісії статуткової зложила через відсутність п-ні Хомяк п-ні М. Слюсарчук, яка прочитала проєкт статуту Окр. Ради, надісланий із Централі. У дискусії забирали голос пп. Бойчук, Біляк та інші делегатки. Тому, що деякі місця статуту неясні, ухвалено:

1. IV. Комісію доповнити, притягнувши по одній членці з кожного Відділу.

2. IV. Комісія перегляне проєкт статуту і внесе свої завваги і доповнення на слідуєчому Окр. Зізді.

Пані Шустер пояснила статут і ухвали в англійській мові.

Заряджено перерву на обід, під час якого забирали слово місто-голови СУА пп. Будзол і Мураль та орг. референтка Гол. Управи п-ні М. Біляк.

Наради по обіді розпочались дискусією у формі „панелю“ на організаційні теми. Темою було членство в Союзі Українок Америки та його мотиви. Наради відкрила п-на О. Шустер, передаючи ведення дискусії п-ні А. Вокер. Головною дискусанткою була п-ні Марія Біляк, орг. референтка Централі СУА. Вона представила у глибоко продуманому рефераті снагу української нації до життя, її ідеалістичну духовість, яка не ломилась, хоч віками нарід був у неволі. Українці — це народ мо-

лодій, бо не здегенерований матеріалізм. Перед ним майбутнє. А ми всередині українських жіночих організацій маємо плекати все те, що складається на поняття української духовости. Черговою дискусійною була виховна референтка 63 Відділу п-ні О. Климишин. Вона вказала на зрізничкування членства у СУА. Всі групи членок — давніх, новопритулених і тут народжених — мусить лучити одне походження. Кожна нація має своє призначення від Бога. Всі ми її члени разом і кожен зокрема змагає до того, щоб його сповнити. Можемо це досягнути через взаємну любов, вирозуміння і толеранцію в організаціях, які об'єднують нас для певної цілі. Цією дорогою Союз Українок Америки може в великій мірі допомогти українському народові.

Дальшою дискусійною була голова 58 Відділу п-ні О. Губчик. Вона звернула увагу на значення традиції. Вона любить мову, танок і спів український, бо змалку навчили її це любити й шанувати. Це почування треба передавати також нашим дітям. Жінка не виповнює свого місця тільки вдома, але мусить належати до організації, щоб почувалась членом спільноти.

П-ні М. Кахній, членка 58 Відділу, говорила про вартість кожної членки у Відділі. Кожна жінка може щось із себе дати. Найкраще, коли може дати те, що становить її замишування і в чому вона себе може найкраще індивідуально виявити. Кожну працю Відділу однаково цінить. Коли так поставимо справу, то в Відділі буде добра атмосфера і членки будуть свій Відділ і свою організацію любити.

По вислуханні дискусійнок виявилась дискусія, в якій взяли участь пп. Бідоус, Біляк, Ясіньська, Шустер, Дубас, Слюсарчук, Бойчук, Королишин, Зубаль, Захарків і Климишин. Всі підкресливали конечність організованої праці серед жіноцтва. Подавали нові способи приєднання членства. Рівночасно звертали увагу на плекання рідної мови, як конечного засобу до пізнання свого рідного. Вод-

ночас визнали необхідність знання англійської мови і тому Відділи з тут народжених членок є одним із важливих завдань, бо вони виповнюють ролі і певні ділячки праці організації. У висліді дискусії ухвалено:

1. Розпочати кампанію за здобуття членства під ключем „Станьмо до праці разом за 500 членок, що згинули в Кінгрі!“ Цю кампанію повинні перекласти округи СУА, як змагання між собою, що буде тривати до XII Конвенції СУА. Та Окр. Рада, що виповнить це найкраще, буде відзначена на Конвенції.

2. Створити при Окр. Раді Комісію Членства, зложеною із членок кожного Відділу. Ця комісія має випрацювати план здобуття членства на підставі таких проєктів дискусії:

а) кожна членка придбає другу,

б) творимо нові Відділи з новопритулених жінок,

в) творимо Відділи з тут народжених, особливо гуртуючи в них будучих вчительок (Future Teacher Clubs) та будучих доглядачок (Future Nurses Clubs).

Першу частину Окр. Зїзду перекладала п-ні О. Шустер на англійську мову, щоб тут народжені членки могли слідувати за ходом нарад. У другій частині нарад деякі виступи дискусійнок ішли англійською мовою і їх перекладала п-ні А. Вокер на українське. Секретарками Окр. Зїзду були пп. Я. Зубаль, О. Макар і І. Захарків із 63 Відділу і п-ні О. Карпінка з 58 Відділу.

О год. 5.30 спільним прощанням та молитвою п-ні Олена Климишин, містоголова Окр. Ради замкнула Зїзд.

Поминальне свято 5 Відділу

Дня 5. жовтня зійшлося членство 5 Відділу на Богослуження за здоров'я членок. Присутніх було понад тридцять і майже всі приступили до св. Причастя. По Службі Божій відбулась панахида за душі померлих членок, що належали до Відділу.

По відправі відбулось спільне

снідання, в якому взяли участь о. Скаськів, о. Трешневський, представниці других Відділів і кілька чоловіків померших членок. По молитві голова Відділу п-ні Сосновська відкрила свято і передала його провід п-ні Павлині Будзол. Пані Будзол привітала присутніх і коротко, але сердечно згадала померших членок, що працювали у 5 Відділі. Заявила, що Відділ постановив щороку влаштувати таке молитовне свято та відсвятити пам'ять тих, що в тяжких часах прислужились організації. Запрошено до слова всечасних отців, які в промовах піддержали замір 5 Відділу. Зберігаючи цей прекрасний український звичай ми лучимося з душами, що працювали колись в організації. Бо тільки організація дає свідомих жінок, що повинні бути добрими громадянами ЗДА, але зберегти любов до України та передати її своїм дітям.

Промовляли також представниці інших Відділів, як п-ні Бережанська, голова 26 Відділу, п-ні Сіділо з 31 Відділу і п-ні Біловус із гетьманської організації. Всі вони раділи нашим святом і бажали дальших успіхів 5 Відділові. Свято закінчено молитвою.

На закінчення переведено збірку, якої вислід дав 31 дол. Їх призначено на пресовий фонд „Н. Ж.“ Харчі на спільне снідання зложили членки 5 Відділу — пп. Будзол, Сосновська, Галишин, Скочиліс, Горбусь, Хомик, Фарон, Мерещак і Патра.

Марія Цісарук
секретарка

Др. Софія Парфанович

ЛІКАР-ХІРУРГ

Години прийнять: 10—12 і 4—7
з винятком середи і суботи

Інші дні й години
за порозумінням

7012 Мишиген вул. ріг Ларкінс
Дітройт-Захід

Телефон: VInewood 39150

	ч.	ст.
Об'єднання Українських Жінок Венесуелі	1	15
Останні уродини	5	10
І. П.: Показ народнього вбрання в Едмонтоні	1	14
І. Павликовська: На порозі нового року	1	13
І. Павликовська: Лицем і серцем до України	11	13
Гідна постава	6	13
д-р Ол. Пєснячевська: Із конгресу Міжнар. Федерації Жінок-Універсанток	10	13
Похорон Олени Кисілевської ..	5	15
Почесна членка Нац. Ради Жінок Канади	3	15
Ст. Пушкар: Нові засоби	4	13
Праця для Енциклопедії	10	14
Радісний ювілей	9	15
О. Трофимовська: До жіночого руху на центральних землях	5	14
О. Т.: Спротив колгоспниць ..	2	13
У горлій жалобі	3	13
Українські клуби в Австралії ..	10	14
У далекій Бразилії	10	15
І. Чорнобривець: Проблеми німецького жіноцтва	2-3	14
Челенки-прихильниці	9	14
Ювілейний Зїзд Українського Золотого Хреста	9	14

ВІСТІ ФОНДУ „МАТИ И ДИТИНА“

Збірка книжок	9 обг.
Навчальна станиця в Шонгав ..	2 обг.
Навчальна станиця в Нюрнбергу ..	4 обг.
Навчальна станиця в Мюнхені-місті	7 обг.
Навчальна станиця в Ерлянгені ..	10 обг.
Праця станиці „М.Д.“ в Шикаго ..	1 обг.
Суспільна опіка 64 Від. СУА ..	6 обг.

ПРИПИСИ

Гриби

Гриби з булочок і хліба	8	20
Грибки на грінці	3	20
Січеники з гребів	8	22

Городина

Каляфіор у тісті	8	22
Капуста, січеники	9	22
Картопля солодка в касролі ..	4	20
Клини	11	22
Помідори печені	7	24
Тулпани з помідорів	8	20

Лакоминки

Бішксптова роляда з яблуками ..	9	22
Драглина зі сливок	11	20
Лакоминка зі сметани	11	20
Лакоминка турецька	2	22
Лакоминка з яблук	11	22
Овочева сирівка	6	22
Пливучий острів	5	20
Салатка з полуниць і ананасу ..	7	24
Сорбет помаранчево-сметанковий	1	20
Тартинка з бросквинями	9	20

М'ясиво

Баранина з рижом	9	22
Бараняча печеня з яблуками ..	11	22
Битки паризькі	7	26
Вєпровина зимна	5	22
Індик печений	11	20
Ковбаса січена	4	22
Курка на королівський лад ...	3	20

	ч.	ст.
Курка з рижом	6	22
Печеня дика з підливою	2	22
Печеня з поливою	8	22
Шинка зі склицею	11	20
Ягнця лєпатка	7	24

Мучні страви

Галушки кидані	2	22
Галушки картопляні	11	22
Запїканка з макарону	5	20
Риж із печерищами	3	22

Перекуски

Канапки завивані	1	20
Перекуска з огірків	11	22
Канапки-човники	6	20

Печиво

Бабка Рїздвяна	11	20
Ванїльки	4	22
Грінки присмажені	1	20
Капуснячки	1	22
Коржик крихкий із шумом ...	3	22
Корж із сира	11	22
Мазурок чеколядовий	5	22
Мїгдалові вїночки	6	22
Медянички	11	22
Пампушки	2	22
Паска сирна	5	22
Пирїг чеколядовий	8	22
Торт крихкий	11	22
Торт чеколядовий	1	22
Торт варенний дз волоських горїхів	4	22
Торт із Білки Королївської ...	5	22
Штрудель із черешнями	7	26

Підливи

Підлива з Соренто	5	20
Підлива старосвітська	5	22
Підлива до шинки	11	20

Риба

Кружок із риби з горошком ..	9	20
Паштет з риби	11	22

	ч.	ст.
Салати		
Салата з зеленої фасольки ...	7	26
Салата мїшана	9	22
Салата з молодої цибульки ..	6	22
Салата овочева	3	20
Салата з салери з яблуком	3	22
Салата сира	8	22

Страви з яєць

Крокуси з яєць	6	20
Яйця в сметані	3	22

Юшки

Борщ у чашках	1	22
Південно-американська юшка ..	4	20
Помїдорова юшка	7	26
Холодник	6	22
Юшка з фасолі	11	20
Юшка з салери	11	22
Юшка зі шпарагів	6	22

ІЗ ЗБІРОК НА ЦІЛІ СУА

Дїтройт, Миш.

На пресовий фонд „Н. Ж.“

На поминальному святї 5 Відділу: П-ні Зазуля 1.50 дол.; по 1 дол. пп.: Андрушко, Бережанська, Біловус, Будзол, Блашко, Галишин, Горбусь, Гринчук, Гишук, Грудна, Геник, Гулавська, Королович, Кузик, Мацевка, Марцінюк, Мерещак, Мікула, Патра, Сїділо, Сїгда, Скочилїс, Стадкєвич, Стравняк, Сосновська, Хомяк, Цїсарук, Якимів, по 50 ц. пп. Андрушків, Пашко, Фарон. — Разом 31 дол.

НА ДІМ СУА

По 1 дол. пп. М. Бережанська, М. Бортник, Д. Горбуш, С. Чернецька, Ф. Сїділо і Скочилїс.

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ФІРМА з меблями та електр. приладдям

ЕКО

741 W. GIRARD AVE.

у Філадельфії, Па.

тел. ST 4-2056

має на складі

окрім МЕБЛІВ УСЯКОГО РОДА

**МАШИНИ ДО ПРАННЯ
ХОЛОДІЛЬНІ**

Машини до
охолодження кімнат

ТЕЛЕВІЗІЇ, РАДІЯ

найкращих марок

та по найдешевших цінах.

ЗА ГОТІВКУ АБО НА ДОВГОРЕЧЕНЦЕВІ СПЛАТИ

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. 11 — UKRAINIAN DESIGNS

Вуставка жіночої сорочки на Гуцульщині